

42 jaar bleef het REM platform op zee bestaan

De Nederlanders woonachtig in het Westen van ons land werden in augustus 1964 verrast met de komst van televisie-uitzendingen, die voorzien waren van een commercieel sausje. Programma's voornamelijk aangekocht uit ondermeer de soapkeuken van de Verenigde Staten. Onder de naam 'RTV Noordzee' werd er vanaf een kunstmatig platform op de Noordzee, voor de kust van Noordwijk, uitgezonden in internationale wateren. Nederland verkeerde in 1964 nog steeds in een tijd dat veel 'verboden' was en toch af en toe er strijdlustige mensen waren die initiatief vertoonden met als doel de stijve gedragingen van regerende volksvertegenwoordigers te doorbreken. Zo ook met de uitzendingen van zowel Radio als TV Noordzee. De eerste berichten aangaande het radio en televisieproject waren al medio 1963 in de kranten te lezen. Voorbereidingen tot bouw van het platform vonden plaats in het Ierse Cork. Toen al werd er volop in de kranten gesuggereerd dat er maatregelen tegen de eventuele uitzendingen zouden kunnen worden genomen en het station vroegtijdig de nek omgedraaid zou worden. Dergelijke dreigende opmerkingen waren er in 1960 ook al volop door verschillende ministers geuit toen Radio Veronica met haar uitzendingen vanaf zee begon. Dit alles om de doorbreking van de monopoliepositie van de toen bestaande publieke omroepen binnen het bestel te voorkomen. Allerlei redenen werden er verzonnen waarom er spoedig een einde moest komen aan de uitzendingen. Storingen op noodfrequenties, interferentie op frequenties van bevriende naties en veel meer aantijgingen werden er geuit richting de directie van Radio Veronica. En toch hield deze organisatie het meer dan 14 jaar vol met het verzorgen van haar uitzendingen van radioprogramma's vanuit internationale wateren. Helaas was dit niet weggelegd voor RTV Noordzee. Hans Knot neemt U mee terug naar de tijden van de inbeslagname van de REM apparatuur en vertelt U wat er nadien zoal met het platform op de Noordzee gebeurde.

15 AUGUSTUS 1964

TV-NOORDZEE

6.30 TESTPROGRAMMA

—7.30 Voorlopig kan nog niet met zekerheid gezegd worden, hoe laat precies de verschillende programma-onderdelen worden uitgezonden. In elk geval krijgt u na het stationsbeeld tot ongeveer zeven uur een „blokprogramma” op het scherm, dat iedere dag hetzelfde zal zijn.

Na kennismaking met omroepsters Marjan Bierenbroodspot en Hetty Bennink, komt de documentaire

HET EILAND

op het scherm. De camera werd onder leiding van regisseur Max Fischer gehanteerd door Bert van Munster. De tekst wordt gesproken door Joop Troeder; de muziek is van Herman Schoonderwald en de titels werden verzorgd door George Freeman.

Na „Het eiland” tonen de omroepsters u fragmenten uit het winterprogramma, waarna het blokprogramma besloten wordt met een aflevering van „De kippige mr. Magoo”.

Vanavond ziet u als hoofdfilm

SCHULTZY ZOEKT EEN VRIENDJE

Rolverdeling: Schultzy - Ann. B. Davis; Bob Collins - Bob Cummings; Margaret Mac Donald - Rosemary de Camp; Chuck Mac Donald - Dwayne Hickman; Cyril - Charley Smith; Model - Lisa Davis.

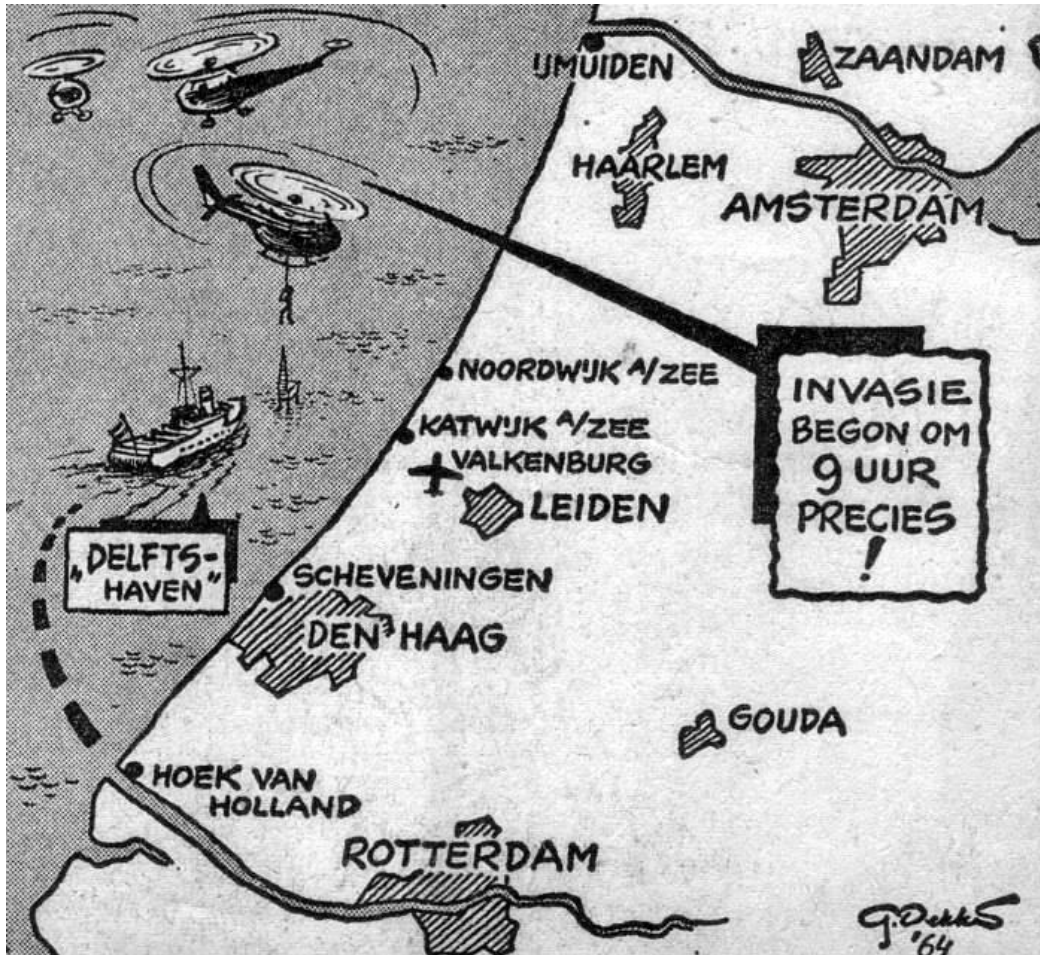
10.00 HERHALING

—11.00 van het voorgaande programma.

Programmaoverzicht eerste Uitzenddag TV Noordzee

De Nederlandse volksvertegenwoordiging, in vergadering bijeen, had op 17 september 1964 al besloten dat er een einde diende te komen aan de radio en televisie-uitzendingen vanaf het kunstmatige platform in de Noordzee, ter hoogte van Noordwijk, genaamd het REM eiland. Met grote meerderheid, te weten 114 tegen 9 stemmen, gingen de leden van de Tweede Kamer akkoord met het regeringsvoorstel, waardoor de uitzendingen van RTV Noordzee onmogelijk moesten worden gemaakt. Het toenmalige kabinet kreeg de steun van op één na alle afgevaardigden van de socialistische oppositie, zelfs van alle oppositionele partijen, behalve de Boerenbond. Minister Scholten van Justitie beloofde het wetsvoorstel met spoed door te sturen ter bekrachtiging door de leden van de Eerste Kamer. De hele procedure vergde vele weken. Getekend op 3 december 1964 door de toenmalige Koningin Juliana was, via

de wet installaties Noordzee, eigenlijk het lot van RTV Noordzee als geheel voorbestemd.

Overzicht tekening actie Nederlandse overheid

De kranten, nationaal en internationaal, schreeuwden het uit op 17 en 18 december 1964. De Britse Evening Standard kopte 'Cops put stop to pirate pops'. De Duitse Bild, de sensatiekrant van het toenmalige West Duitsland, bracht als kop 'Polizei besetzte Piratensender TV Nordsee'. Een andere krant uit Engeland, The Evening News, had op de voorpagina 'Swoop on Isle Pirates' neergezet. Maar de Nederlandse kranten haalden anders uit: 'Veste van REM valt', 'Sonja's stem ten afscheid' en '17 december 1964, 9.00 Uur U.' Maar wat gebeurde op aangegeven datum en tijdstip?

Heel duidelijk dient gesteld te worden dat de autoriteiten de pers hadden geïnformeerd want uitgebreid werd in de kranten een verslag gedaan van de activiteiten die op die ochtend van 17 december 1964 hadden plaatsgevonden. Men had recht om in te grijpen gezien de Nederlandse regering de zogenaamde anti REM-wet van kracht had laten worden. Een groot deel van de aanwezige persmensen hadden aan boord van de MV Clasina, een kotter, de snelle luchtlandingsoperatie van de marine en Rijkspolitie kunnen gadeslaan. Anderen hadden gebruik gemaakt van kleinere bootjes om vooral niets te missen van de geplande actie. Even voordat de actie begon had de bemanning van de MV Delfshaven het REM eiland, waarop RTV Noordzee haar uitzendingen uitstraalde, inclusief de bijna 100 meter zendmast, in volle verlichting gezet. Hierdoor stond het platform in helwit getekend en onder het vliegdek floepten felle lampen aan.

Overval op het REM eiland

Precies op het tijdstip van zonsopgang, die donderdagmorgen om 8.43 uur, dook het betonvaartuig Delfshaven van het Loodswezen uit de ochtendnevel op. De perslieden doken, al dan niet beladen met camera's, zowat over elkaar heen, toen

het vaartuig over de korte, felle, deining richting het REM eiland was gevaren. Maar de bemanning van de Delfshaven was niet alleen, gezien niet veel later het geluid van naderende helikopters werd gehoord, drie in totaal. Het bleek de hoofdmacht te zijn die de zaak deskundig zou ontregelen voor de mensen op het eiland. Beneden in de studio was een technicus het volgende uitzenduur aan het voorbereiden, wat de volgende programmaband scherp zetten betrof. Gepland was een aflevering van 'Flessenpost' met presentatrice Sonja van Proosdij.

Omroepsters Hetty Bennink en Sonja van Proosdij

De actie, georganiseerd door de overheid nadat in de Tweede Kamer en Eerste Kamer een wet tegen de REM was aangenomen, had commandant van dienst van de luchtvaart van de Rijkspolitie, E. Gerritsen, als leider. Vanuit de Sikorsky helikopter met het nummer 135, werd hij snel op het platform neergelaten, gevolgd door een groot aantal collega's, ondermeer wachtmeester A.J. van der Spek. Binnen drie minuten, zo wil de overleving, wemelde het van de Rijkspolitie en werd het eiland officieel bezet en de apparatuur verzegeld. De actie was om half één in de middag beëindigd, wat betekende dat de helikopters weer veilig op de basis stonden en de Delfshaven weer in de thuishaven was teruggekeerd. De Nederlandse kijkers van

TV Noordzee waren de daarop volgende avond zwaar ontstemd dat alleen nog de uitzendingen van Nederland 1 en Nederland 2 overbleven. Sinds 1 oktober 1964 waren de uitzendingen van Nederland 2 – na een periode van proefuitzendingen – opgestart, en dat gelijk aan Nederland 1 met een beperkt aantal uitzendingen per avond. Uiteraard zweeg ook Radio Noordzee, dat via de 214 meter actief was, na de inbeslagname door de autoriteiten.

Commandant Gerritsen

Heel opmerkelijk was dat op de dag van de bezetting van het REM eiland in Straatsburg een bijeenkomst was van een commissie van de Raad van Europa, waarbij de laatste hand werd gelegd aan een internationale conventie ter bestrijding van de zeezenders. Men kondigde op een persconferentie aan dat het zogenaamde Verdrag van Straatsburg op 20 januari 1965 door de Raad van Ministers van de Raad van Europa zou worden ondertekend. Waarna het Verdrag van kracht zou worden als het door drie landen zou worden geratificeerd. De kranten suggereerden ook die keer volop dat de ratificatie door Nederland snel zou geschieden en na de inbeslagname van het REM eiland ook snel een einde zou komen aan de uitzendingen van Radio Veronica.

Ik moet met schaamte toegeven dat ik in die zeer intense periode van knipsels verzamelen vaak vergeten heb de bron erbij te vermelden. In ieder geval knipte ik op 18 december 1964 ook het volgende bericht uit betreffende de eventuele uitkering van de verzekeringsmaatschappij: 'Een woordvoerder van Lloyds te Londen, die het REM eiland tegen schade heeft verzekerd, weigerde vanmorgen elk commentaar. Op de vraag: "Lloyds heeft het eiland toch ook verzekerd voor het geval het door de Nederlandse regering in beslag zou worden genomen?" antwoordde de woordvoerder: "Dat is inderdaad gezegd, maar ik kan dit niet bevestigen."

Het Vrije Volk bracht de volgende dag een kort interview met Kapitein Erik Gerritsen, die, zoals gemeld, als eerste op het REM eiland landde: "Korporaal Groenink had zo gemanoeuvreed met zijn machine dat ik precies op het randje van het dek terecht kwam. Dat was noodzakelijk om aanraking met de over het dek gespannen antenne te voorkomen. Op die antenne stond namelijk een hoge spanning. Na mij kwamen opperwachtmeester A.J. van der Spek, wachtmeester 1^e klasse M. van der Berg en de heer R.J. Knobbe, hoofd van de bijzondere radiodienst van de P.T.T. op het platform". Voor de anderen kwamen moest kapitein Gerritsen eerst de zender uitschakelen zodat de antenne niet langer onder spanning zou staan. Gerritsen: "De eilandbewoners stonden te fotograferen toen we naar beneden kwamen, maar ze verdwenen toen we heelhuids op het dek stonden. Er werd geen tegenstand geboden, maar ik werd ook niet geholpen met het uitschakelen van de zender. Ik moest het zelf maar uitzoeken. Ik had zoiets horen mompelen dat er 1500 volt op de antenne zou staan. Ik heb ze ook verteld wat ik kwam doen, maar dat was uiteraard geen nieuws voor ze."

Negen mannen troffen de gelande politiemannen en PTT ambtenaren op het REM eiland aan. Het bleken drie Belgen en twee Nederlanders te zijn. Ze zijn op het eiland achtergebleven en werden dus niet gearresteerd. Wel werd tegen vijf van hen, technici die de zenders bedienden, een proces verbaal opgemaakt. De vitale onderdeeljes van de zender, die door kapitein Gerritsen en de heer Knobbe van het eiland werden meegenomen, werden – aldus de verslaggever van het Vrije Volk – in kleine handige kistjes meegenomen naar Hoek van Holland. Op de kistjes was een strook opgeplakt met de letters 'MJ', wat stond voor 'Ministerie van Justitie'.

De Nederlandse lezers wisten toen de kranten ook al te bestormen met talloze ingezonden brieven, hetgeen een dag na de inbeslagname al was te merken. De Telegraaf meldde dat deze brieven duidelijk lieten zien, hoezeer de gehele gang van zaken het Nederlandse volk beroerde. 'De storm breekt los!' Eén van de ingezonden brieven was afkomstig van een groep vliegtuigbouwers van de luchtmachtbasis Valkenburg, vanwaar de actie tegen het REM eiland deels was georganiseerd:

Testbeeld RTV Noordzee

'De REM is weg. Deze kreet klonk 's morgens ook over het marinevliegveld Valkenburg, de plaats waarvan de fatale helikopters opstegen om hun raid op het REM eiland uit te voeren. De drie Srikorskies, geregistreerd 134, 135 en 137 van het Squadron nummer 8, dat onlangs van de 'Karel Doorman' naar Valkenburg terugkeerde, stegen 's morgens onder grote belangstelling, evenals met grote afkeer van de vliegtuigbemanning, op om hun oorlogje in de dop ten tonele te brengen. Met angstige spanning werd hier op het vliegveld het verloop van de strijd gevolgd, bijvoorbeeld via Scheveningen Radio.' Via een van de kanalen van Scheveningen Radio was inderdaad een gedetailleerd verslag te volgen van journalisten en hun redacties. Ook toen de helikopters terugkeerden op de basis was de stemming bepaald niet regeringsgezind te noemen. De brief ging verder met: 'Hiermee willen we te kennen geven dat ook de Marine Luchtvaart Dienst de REM een warm hart toedroeg, al moest ze zelf aan haar ondergang meewerken. Wij allen hebben aan TV Noordzee een goede vriend gehad, die met haar dikwijls goede films de lange en saaie zuilenavondjes opriste. Wij zullen ons piraatje missen, maar hopen allemaal dat hij vlug terug zal komen en grandiozer dan ooit. Zo ziet U brave burgers dat gij geen REM verzekers moet roepen tegen de jongens van de M.L.D. want wij zijn voor de REM!'

Unieke sticker, één van de eerste ooit?

Laat me nog een aantal reacties van de lezers noemen. Allereerst die van J. van der Ligten uit Hilversum, die stelde: 'Bij het horen van het nieuws bekwam me een misselijk makend gevoel van schaamte omdat ik onderdaan ben van een land, waar zo iets kan gebeuren, waar dergelijke wetten, die uitsluitend dienen om het belang van een zeer kleine minderheid te beschermen, uitgevaardigd kunnen worden. Schaamte ook tegenover de herinnering van de tallozen die vanaf de 80-jarige oorlog tot in 1945 hun leven gegeven hebben om de vrijheid. Hebben we voor dit soort slavernij gevochten, om ons volk gebukt te zien gaan onder het juk van een bende demagogen die notabene onder ede staan om de belangen van het volk te dienen en

dan niet anders doen dan hun eigen belangen en die van hun partij te bevorderen, dit tegen de wil van het volk in.'

Bunschoter Welter schreef: 'De volksvertegenwoordigers (wie lacht daar) hebben het dan toch voor elkaar. De REM is uit zee gehaald. Een prestatie van onze politici van de eerste orde. Het antwoord dat wij van onze kant kunnen geven is, drijf de bestaande omroepen de Noordzee in door 'en bloc' het lidmaatschap op te zeggen. Doen wij dit niet, dan had Wim Kan toch gelijk door ons te vergelijken met 12 miljoen oliebollen op aardgas.'

Een zekere Brederode uit Santpoort verwoordde zich als volgt: 'Via de nieuwsdienst van de radio vernam ik dat de uitzendingen van de REM werden verboden. De heren regeerders worden bedankt. Dat hebben ze weer fijn voor elkaar gebokst, mede dankzij een wet uit de oudheid van 1904 inzake de regulering van de P.T.T. en de Telefoon en Telegrafie. Wat een land, wat een conservatisme, waar dit alles mogelijk is. Kunnen wij nu ook onze antennes tegen terugbetaling bij de regering inleveren? Het zijn er enkele honderdduizenden waar de fiscus toch het nodige geld aan heeft verdiend. Tot Verolme en vele anderen betrokken bij de REM zou ik willen zeggen: U hebt ons veel plezier en genoeglijke avonden bezorgd, maar begin nooit meer iets in dit gekke land met zijn gekke maatregelen.'

Eerder haalde ik al een aantal koppen uit de buitenlandse kranten aan, maar er is er één die ik graag wat uitgebreider naar voren haal. Het was 'The Washington Post' die in een beschouwend artikel van de hoofdredactie sprak over een goed uitgevoerde 'bepaalde' oorlog. Men vond het ingrijpen door de Nederlandse autoriteiten een bewijs voor de paraatheid van de NAVO. Op een doeltreffende manier was er door de Nederlandse politie en marine een piratentelevisiezender tot zwijgen gebracht: 'Inderdaad bedreigde TV Noordzee de veiligheid van West Europa. Eén miljoen kijkers in Nederland werd rechtstreeks blootgesteld aan zulke verderfelijke wapens als 'Ben Casey', 'Rin Tin Tin' en 'De Onzichtbare Man'. De Nederlandse 'force de frappe' was tegen de situatie opgewassen en de piraten werden gemakkelijk overwonnen door een uit helikopters gedropte invasiemacht. Maar, hoewel de piraten de schermutseling mogen hebben verloren, zullen ze de oorlog misschien winnen, want het is nu waarschijnlijker dat ruime radio- en televisiefaciliteiten in Nederland goedkeuring zullen verwerven. Van hier uit gezien kunnen wij de Nederlanders slecht meedelen dat er geen echte defensie bestaat tegen absolute wapens als voornoemde programma's. De enige goede vergeldingstrategie is een drukknopreactie genaamd 'de knop omdraaien'.

Enkele dagen na de inbeslagname was in verschillende kranten te lezen dat High Seas Television, de nieuwe beheerder van RTV Noordzee, eigenlijk een lege onderneming was. De vennootschap, zo hadden journalisten uitgezocht, was op 13 november 1964 opgericht door de heer Pawson, eigenaar van een taxibedrijf in

Londen. Er waren twee aandeelhouders namelijk Pawson zelf en mevrouw Joyce Pratt uit Surbiton in Essex, die procureur notaris was en kantoor had aan Broad Street in Londen, waar de onderneming ook op stond geregistreerd. Beiden namen voor 1 Pond, destijds rond de 10 gulden, deel in de nieuwe onderneming. Pawson trok zich echter na een paar week al terug uit de onderneming, ondanks dat hij weinig tot geen risico liep. De onderneming had dus alleen een formeel karakter.

GEBR. TEIXEIRA DE MATTOS
Ao. 1852

Amsterdam, augustus 1964
Herengracht 444-446 (Postbus 392)

Betreft: Uitgifte van f 7.000.000.-- aandelen/aandeelbewijzen
Volks Aandelen Trust (V.A.T.) N.V.

Naar aanleiding van Uw inschrijving op bovenvermelde uitgifte zenden wij U hierbij aangetekend het/de op de toewijzing betrekking hebbende receptis(sen), te zijner tijd recht gevende op de oorspronkelijke aandelen (verzamelaandeelbewijzen). Een receptis is een voorlopig bewijs van aandeel.

De receptissen zullen zo spoedig mogelijk verwisselbaar worden gesteld in aandeelbewijzen resp. verzamelaandeelbewijzen. Wij verwachten dat deze omwisseling, welke kosteloos zal zijn, binnen enkele maanden in de dagbladen d.m.v. een advertentie zal worden aangekondigd. Een receptis geeft U in die tussentijd alle rechten van aandeelhouder.

De V.A.T. verzocht ons hierbij nog het volgende aan U mede te delen:

"Het was nodig om groepen gegadigden van de toewijzing uit te sluiten, daar de inschrijving zeer ver boven het totaal beschikbare bedrag uitging. De kleine aandeelhouders hebben de voorrang gekregen, daar het de bedoeling was zoveel mogelijk aandeelhouders te krijgen.

Het is van belang, dat elke aandeelhouder of aandeelhouderster zich ook deelnemer/neeemster voelt in de R.E.M. Wij verzoeken ieder in eigen kring de belangen van zijn of haar vennootschap voor te staan. U hebt een groep medewerkers en vrienden, die voor Uw vennootschap werkt, maar U moogt niet onderschatten, wat U zelf - elk op zijn of haar wijze - voor deze vennootschap kan doen. Alleen dank zij aller samenwerking kan en zal de R.E.M.-activiteit tot een succes worden."

Hoogachtend,

GEBR. TEIXEIRA DE MATTOS

Enkele dagen voordat het REM eiland in beslag werd genomen waren de eigenaren, zo dachten ze, zo slim hun aandelen pakket van de hand te doen en wel aan de internationale onderneming High Seas Television, gevestigd in Londen. De directeur, de toen 55-jarige Eric Bent, maakte bekend dat er een officieel protest ingediend zou worden. Hij zei, dat naar mening van zijn advocaten de Nederlandse actie onder het internationale recht geen wetskracht bezat. Hij stelde tevens niet van plan te zijn een international incident te veroorzaken. De Nederlandse raadsman van de onderneming was de in Amsterdam gehuisveste mr. H.J. Sluyter. Hij weigerde een dag na de entering zijn eventuele procesgang al in de openbaarheid te brengen. Ook werd er een persconferentie gegeven waaruit bleek dat zowel Sluyter als gedelegeerd commissaris van de REM, mr. H.J. Minderop, vooraf waren benaderd door de officier van justitie in Amsterdam, mr. J.F. Hartsuiker. Beide heren hadden gesteld geen medewerking te verlenen aan de justitie maar ook geen verzet te bieden. Hartsuiker maakte tevens bekend dat de volgende stap in de actie ten opzichte van RTV Noordzee de vordering tot gerechtelijk vooronderzoek zou zijn en als dit gesloten zou zijn dan diende er spoedig een mogelijke dagvaarding te worden uitgebracht. Over eventuele straffen werd gemeld dat voor de overtreding van artikel 20 van de telegraaf- en de telefoonwet zes maanden gevangenisstraf of f.5000,- zou staan. Op het verbreken van de zegels, die op de zenders werden aangebracht, stond nog eens twee jaar gevangenisstraf.

Genomen door bemanningsleden eiland

Zoals in eerdere publicaties betreffende het REM gebeuren door me genoemd was het voor de kijkers mogelijk aandelen te nemen in het project. Maar hoe reageerde de beurshandel de dag van de bezetting van het REM eiland? Ondanks het nieuws van de justitiële actie bestond er die dag toch enige vraag naar REM aandelen. De koers van het aandeel ging opmerkelijk genoeg zelfs enigszins omhoog en kwam op f.17,00 te staan tegen de vorige dag f.16,25.

Op 19 december 1964 bleek dat onze westelijke burens konden lezen dat er in het Hogerhuis ontevreden was gereageerd op de acties van de Nederlandse autoriteiten: 'Engeland wil overeenstemming met andere Europese landen voor een gezamenlijk optreden, alvorens iets te doen tegen piratenzenders op schepen die buiten de Britse

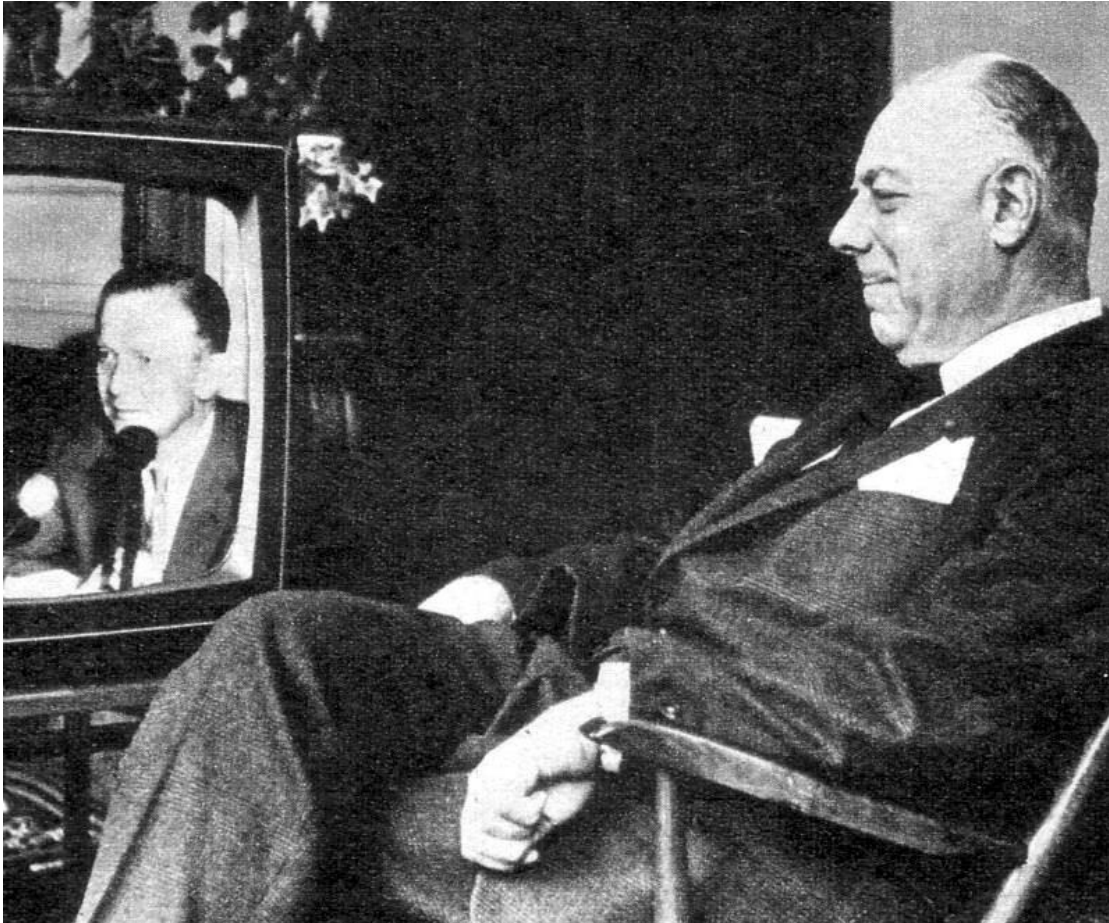
kusten opereren'. Dat bracht Lord Hogson in het Hogerhuis naar voren. Hij voegde eraan toe dat de Nederlandse regering een drijvend radio – en televisiestation met behulp van de marine het zwijgen had opgelegd: "Wij achtten het beter dat deze kwesties door een internationale overeenkomst worden geregeld. Wij menen dat het probleem van de piratenzenders niet door unilateraal optreden kan worden opgelost, omdat de storing dan zal voortduren."

Één van de ingezette helikopters

De programma's van RTV Noordzee hadden in de maanden voor de actie van de overheid bewezen dat ze aansloegen bij het kijkerspubliek in het Westen van Nederland. Vooral de diverse series sloegen enorm aan, waarbij ook de vroege avond programmering van familieprogramma's erg werd gewaardeerd. Dit had de bestaande publieke omroepen aan het denken gezet en besloten werd in de tweede helft van het winterseizoen ook series te gaan aankopen en inzetten, iets wat tot op dat moment op schrale wijze had plaats gevonden in Bussum. De toenmalige directeur televisie van de AVRO, Siebe van der Zee, stelde in de week na de inbeslagname serieus te overwegen bepaalde populaire programma's van RTV Noordzee te willen overnemen van de REM exploitanten. Gedacht werd aan het zeer

populaire programma 'Ben Casey', 'The Saint' en 'Wagon train'. In één van de kranten werd trouwens gesuggereerd dat men met de leiding van de AVRO zeker tot overeenstemming zou gaan komen. 'Want', zo stelde men, 'de directeur van de REM, Joop Brandel, had zich ondanks vele en drukke vergaderingen weten vrij te maken om samen onlangs met de REM omroepster Hetty Bennink deel te nemen aan het AVRO TV spel 'Wachtwoord'.

Brandel met een glimlach kijkend naar minister Scholten

Voor een grote groep van medewerkers was ook opeens de toekomst onduidelijk geworden. Zo was er producer Dick Harris, die speciaal voor het REM project zijn baan bij de VARA had opgezegd. Binnen een paar maanden na zijn eerste werkuren voor RTV Noordzee was het al weer totaal stil in de kantoren van de REM in Amsterdam. Voor velen was er spoedig toch weer werk binnen radio en televisieland. Dick Harris verhuisde naar onze oosterburen waar hij door Rudi Carell werd ingehuurd om mee te werken aan zijn steeds groeiende carrière in het toenmalige West Duitsland.

MV Delfshaven

Op 22 december 1964 maakten diverse kranten bekend dat de eigenaren van de REM apparatuur toch niet zo blij waren met de verzegeling van de zenders, zoals in opdracht van de overheid was geregeld. In de Tweede Kamer werd door mevr. Van Someren- Downer (VVD) gesteld dat het onverantwoord was dat de apparatuur was verzegeld en dat de bestaande situatie zou leiden tot complete verwoesting van de zenders. De reden was dat onderhoudstechnici bij de toen aangebrachte verzegeling geen ruimte hadden om tot de inhoud van de kasten te komen. Ze stelde aan de regering de vraag of de zegels op een zodanige manier zouden kunnen worden aangebracht zodat onderhoud wel mogelijk zou zijn. Zij wees er tevens op dat, wanneer er geen verandering zou komen in de verzegeling, corrosie en ander bederf vrij spel op de zenders zouden krijgen. Evenals Tweede Kamer Lid voor de KVP, Blaisse, pleitte ze ervoor zo snel mogelijk op land ruimte te zoeken voor herplaatsing van de televisiezender van het REM-eiland. Op 24 december togen twee ambtenaren van de P.T.T. naar het eiland. Het hoofd van de bijzondere radiodienst, R.J. Knobbe, werd vergezeld door de chef opsporingsdienst, D. Neuteboom. De laatste was verantwoordelijk geweest voor de verzegeling en in overleg met de REM

onderhoudstechnici werden vitale onderdelen uit de zenderkast gehaald en werd de verzegeling zodanig aangebracht dat er groot onderhoud kon worden gepleegd.

Zegel die op de zenderkasten zat

Ook een ander onderzoek, uitgevoerd in opdracht van het Nederlands Instituut voor Publieke Opinie, kwam met resultaten: 'Liefst 81% van de ondervraagde televisiebezitters in West Nederland is vóór voortzetting van TV Noordzee door de TROS. Tweeënzeventig procent van de ondervraagde televisiebezitters, verdeeld over geheel Nederland, is vóór voortzetting van de programma's als TROS. Men stelde dat het ging om een representatieve steekproef onder 920 mensen. Gebleken is dat onder de aanhangers van de grotere politieke partijen van de KVP'ers 62% voor was, van de PvdA 68% en onder de ondervraagden die VVD stemden er 75% voor voortzetting had gestemd.'

Postzegel
fl 0.10

*S.v.p. in blokletters
invullen.*

NAAM: _____

ADRES: _____

PLAATS: _____

N.V. RECLAME

EXPLOITATIE MAATSCHAPPIJ

HERENGRACHT 543

A M S T E R D A M

Ik meld mij aan als deelnemer aan de Televisie en Radio Omroep
Stichting (T.R.O.S.)

handtekening

Vergeet U vooral niet Uw adres aan de andere zijde in te vullen.

De contributie van de T.R.O.S. bedraagt f. 1.- per persoon per jaar.

Aanmelden per kaart

Zoals misschien bekend was er tijdens de laatste weken van uitzendingen van RTV Noordzee een actie opgestart door de medewerkers onder de noemer 'Gooi de trossen los', waarbij het mogelijk was lid te worden van de TROS, Televisie Radio Omroep Stichting'. Ondanks de inbeslagname van de apparatuur op het REM-eiland bleven de Nederlanders de REM trouw want eind december 1964 werd bekend dat er een grote kans was, dat de TROS in de toekomst een publieke omroep zou worden gezien al liefst 230.000 Nederlanders zich hadden aangemeld voor een lidmaatschap van de TROS. In werkelijkheid was de aanvraag voor een concessie al op 7 december ingediend door het bestuur van de TROS-REM en gedeponereerd bij de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. In de aanvraag was vermeld dat de TROS het liefste de zendtijd zou willen hebben op Nederland 1 of het toekomstige Nederland 2 en wel in de uren tussen half 7 en 8 in de avond als wel tussen 10 en half 12 in de avond. Juist die uren waarin de RTV Noordzee destijds haar televisie-uitzendingen verzorgde. Bovendien had het bestuur in de brief gesteld dat, in afwachting van de beslissing van de minister, men graag een voorlopige bestendigheidsmaatregel wenste. Hierbij dacht men aan een tijdelijke machtiging om de Noordzee televisiezender en radiozender te mogen gebruiken. De toenmalige verantwoordelijke minister van OKW was mr. Th. Bot en deze verklaarde, naar aanleiding van de tijdelijke aanvraag, dat het onmogelijk zou zijn de zenders op het REM eiland voor dit doel te activeren. Een reden gaf hij echter niet aan.

Oproep van de *Televisie en Radio Omroep Stichting*

Als u de REM wilt behouden

en vóór een onafhankelijke omroep bent

wordt dan deelnemer aan de

TROS

Van uw sympathie voor het streven van de REM en voor een nieuw omroepbestel kunt u nu daadwerkelijk blijk geven door deelnemer te worden aan de TROS.

Door de REM is namelijk opgericht de Televisie en Radio Omroep Stichting „TROS”. Haar doel is het bevorderen van landelijke en regionale uitzendingen van radio- en TV-programma's van voorlichtende, leerzame en ontspannende aard. Zij staat vrij van welke groepering ook en wil naast de bestaande omroepverenigingen in nauwe samenwerking met andere gegadigden een eigen plaats innemen in het Nederlandse radio- en televisiebestel.

Bij het samenstellen van haar programma's wil de TROS rekening houden met de wensen en verlangens van het gehele Nederlandse volk.

De kosten van het deelnemerschap bedragen één gulden per persoon per jaar, welk bedrag wij u te gelegener tijd zullen vragen te storten. Het enige wat u NU hoeft te doen is: een van onderstaande coupons invullen en op een briefkaart plakken. Laat uw vrienden en kennissen dat ook doen. U kunt de tekst van de coupon natuurlijk ook overschrijven op een briefkaart en ondertekenen. Vermeld in blokletters uw naam en adres. Opsturen naar REM, Herengracht 543, Amsterdam.

Op 6 januari 1965 stond in het Haarlems Dagblad het volgende te lezen: 'Het officiële protest dat de Britse High Seas Television bij de Nederlandse regering heeft ingediend tegen het verzegelen van de zenders, is geschiedt door de raadsman mr.

Sluyter te Amsterdam'. Hij had een soortgelijk protest ingediend namens de eigenaren van het eiland, de Panamese maatschappij Exomar'. Beide protesten zijn toen ter afhandeling in de handen van Justitie gesteld. De eigenaren en de Britse onderneming maakten bekend dat ze voorlopig zouden volstaan bij deze protesten. Sluyter beantwoordde nog wel de vraag van een journalist of eventueel gebruik zou worden gemaakt van een strafzaak tegen de Nederlandse staat: 'Daar staat in het wetboek een mogelijkheid van een periode van vijf jaar voor en dus hebben we daar alle tijd voor.'

Eind februari 1965 meldde de redactie van 'Revue der Reclame' dat de uitzendingen van RTV Noordzee wel degelijk invloed hadden gehad op de uitzendingen van Radio Veronica en Radio Luxembourg. In het laatste kwartaal van 1964 had Radio Luxembourg, dat nog overdag een groot aantal uren in het Nederlands programmeerde, een terugval in reclameomzet van zes procent. Bij Veronica was dit percentage zelfs 15%. Als gevolg daarvan werden vele freelancers aan de kant gezet en andere programma's van freelancers ingekort.

Op 26 februari 1965 werd bekend dat de technische dienst van de P.T.T., destijds verantwoordelijk voor het zenderpark in Nederland, een advies had gegeven aan het kabinet over de toekomst van de televisiezender, die op het REM eiland stond opgesteld. Er waren namelijk andermaal vragen gesteld door het toenmalige Tweede Kamerlid voor de VVD, mevr. van Someren-Downer. Zij meende dat door het inzetten van de zender op het eiland op die manier een grote televisiekeuzemogelijkheid zou kunnen worden verwezenlijkt. De P.T.T. keurde het idee echter af gezien de zender op het eiland werkte op kanaal 11, gelijk aan een televisiezender in het Teutoburger Woud. Hierdoor zou storing op elkaars frequentie kunnen worden veroorzaakt.

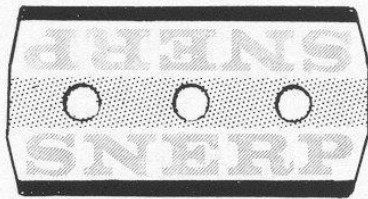
Tweede kamer lid Haya van Someren-Downer

Onmiddellijk na de eerste berichtgeving betreffende het negatieve advies stelden deskundigen dat de sterkte van de zender op het REM eiland eenvoudig zou kunnen worden beïnvloed door het wijzigen van de hoogte en de constructie van de antenne. Als tevens de gerichte antenne zou worden vervangen door een zogenaamde rondstraler, zou de veldsterkte van de zender tot minder dan de helft kunnen worden teruggebracht. Uiteraard was het mogelijk de frequentie van bijvoorbeeld kanaal 11 naar 10 op te schuiven. Het was tevens een kanaal dat voor uitzendingen aan Nederland was toegewezen op de toenmalige conferentie van de International Telecommunication Union, de ITU, gehouden in Stockholm. Hetzelfde kanaal werd al gebruikt bij een steunzender in Den Helder en tevens door een Belgische zender gevestigd in Waveren. Maar voor de regering bleef het PTT advies bindend en ging het voorstel de prullenmand in.

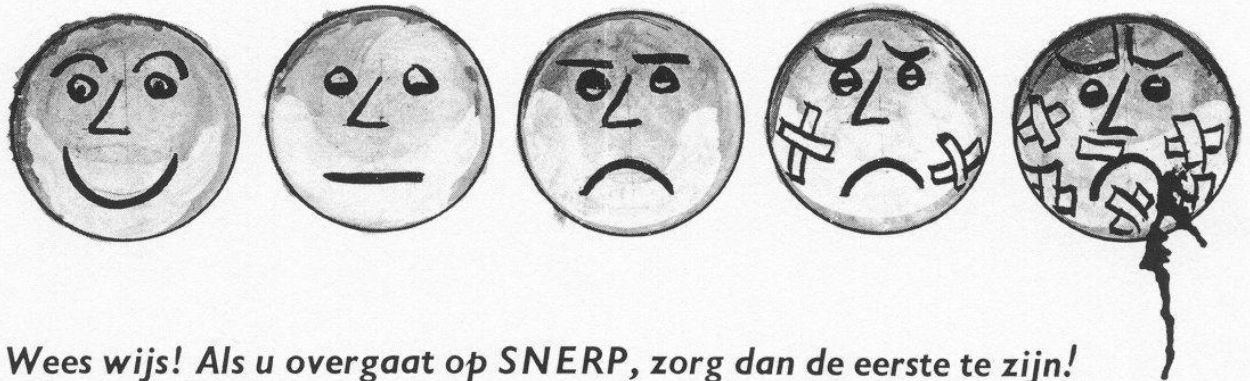
Op 8 april 1965 werd er in de kranten melding gemaakt dat een woordvoerder van het parket in Amsterdam had bekend gemaakt dat er niet bij benadering kon worden gezegd wanneer de verdachten in de REM-zaak hun dagvaarding zouden ontvangen. Het gerechtelijk vooronderzoek was, volgens de woordvoerder, nog steeds niet afgerond. De verdachten in de REM affaire, waaronder enkele buitenlanders, zouden zich te zijner tijd – zo was de verwachting – voor de rechtbank moeten verantwoorden wegens het illegaal uitzenden van televisieprogramma's vanaf het REM platform, dit nadat de anti REM wet officieel van kracht was geworden.

Op 28 april 1965 heeft er een cynisch artikel gestaan in een niet bij name te noemen krant. De bron is namelijk niet vermeld op het archiefstuk. Als kop had het artikel: 'Laatste resten blootgelegd van het zuilenrijk 'Holland''. Het 'gesloten' bestel lag destijds onder vuur, wat inhield dat er meer ruimte moest komen naast de traditionele omroepen die er tot op dat moment in Nederland actief waren. Toen er eenmaal zicht kwam op een tweede televisienet, ontspoon zich de discussie of dat niet commercieel moest worden. Vooraanstaande voormalige REM medewerkers, verenigd in de TROS, opteerden los daarvan voor een eigen commercieel net. De politiek had het er moeilijk mee en uiteindelijk viel zelfs het toenmalige kabinet Marijnen over deze omroepkwestie.'

Hier ziet u vijf REM-technici

die zich alle vijf geschoren hebben
met hetzelfde scheermesje

Wees wijs! Als u overgaat op SNERP, zorg dan de eerste te zijn!

6 **aangrijpende ZUILENROMANS**

vervelend
slaap verwekkend

Om te lezen bij de televisie
tussen de REM-uitzendingen
van 6.30 tot 8 uur en van
10.30 tot 11.30 uur

1. En eeuwig zingen ze..., een trilogie over de ene show na de andere; dl. I: Ik zie een huig, per bladzijde; dl. II: Hup, weer een dansje, want het uur moet vol; dl. III: 't Houdt maar niet op, hoe elke nieuwe ontdekking gelijk een eigen show krijgt, met dansjes. 2. Alles blijft om moeder draaien, de redenen waarom u steeds duizelig wordt als u kijkt. 3. Kijk naar die Rijk, methodes om niet in slaap te vallen. 4. Voor de vuist? Weg! of, het nut van knoppen aan een toestel. 5. Zo is het..., een gids voor hen die een kwetsende correspondentie willen beginnen. 6. Schotse liedjes, om zelf te zingen als Caroline Kaart de planten verpot, de marmot kust, de kaars snuit of de olielamp uitblaast.

Deze fraaie, saaie serie is alleen geschikt voor rijpe lezers. Schrijf naar Boekhandel Schüttehelm, Bussum. De boeken zijn ook afzonderlijk per zuil verkrijgbaar.

Voor slechts **29,50**
betaalbaar met f 2,50
per maand zonder
renteberekening

Maar het fictieve artikel, zogenaamd geschreven in Parijs op 20 april 3500, gaf een verslag over het verlies van het starre omroepbestel in Nederland en historische vondsten die er waren gedaan. Laten we bij een deel van het verslag stilstaan: 'De zekerheid dat het rijk eens heeft bestaan volgt uit het vinden van brokstukken van zeker vijf zuilen. Deze zuilen waren opgetrokken in afzichtelijke proporties, wat kan duiden op een zekere onbeheerstheid in de vormgeving van die dagen, dan wel op een verregaande zucht tot overheersing van het landschap. De fundering van deze zuilen was niet in overeenstemming met hun omvang. Duidelijk was dan ook te zien dat hun voetstukken steeds verder in de drassige ondergrond waren weggezakt. Voorts bleek dat men omstreeks 1965 nog getracht had de zaak te redden. Door Professor Sucre werd ter plekke een bronzen plaats aangetroffen met het opschrift '1965 Het Open Bestel'. De benaming 'open bestel' bedankte het geheel waarschijnlijk aan zijn doorzichtigheid, want binnen de vijfhoek te komen moet destijds onmogelijk zijn geweest.'

Control room

Maar het ging nog verder, want ook het REM eiland kwam ter sprake in het verhaal: 'Een aantal mijlen uit de kust deed professor Sucre zijn volgende ontdekking. Hij vond een groot stalen gebouw op zware stalen poten. Het moet bijna zeker worden geacht, dat een aantal mensen de ondergang van het zuilenrijk heeft zien aankomen en daarom dit eiland op poten heeft gezet. Het eiland had een volledige verblijfsaccommodatie en er bevond zich een, voor het midden van de 20ste eeuw, zeer moderne televisiezender. Aan deze, als museumstuk, zeer belangrijke zender, ontbreken echter enkele vitale onderdelen. Waarschijnlijk heeft het ineenstorten van

de zuilen zoveel deining veroorzaakt, dat het eiland genoeg was en deze onderdelen met de bewoners zijn weggespoeld.'

Op 27 juli 1965 was er opeens nieuws vanuit de rechtbank in Amsterdam. De toenmalige officier van justitie, Mr. Dr. J.F. Hartsuiker maakte namelijk bekend dat de zaak, aangespannen tegen de eigenaren van de REM wegens overtreding van de anti REM-wet, was geseponeerd. Reden hiertoe was dat vanuit de directie van de REM bij akte was beloofd af ter zien van illegale televisie-uitzendingen gericht op Nederland. Tevens stelde hij dat er toestemming zou worden verleend aan de eigenaren om de verzegelde zendapparatuur te ontmantelen en af te voeren naar het vaste land. Daarmee was officieel ook het beslag op deze apparatuur opgeheven. Wel werden vervolgens de essentiële onderdelen ter beschikking gesteld aan het parket te Amsterdam, om het op die manier onmogelijk te maken dat alsnog tot herstart van de uitzendingen zou worden overgegaan.

Vijf Belgen betrokken in gerechtszaak tegen de R.E.M.

Opdracht tot vooronderzoek gegeven

De opzienbarende invasie met helikopters op het T.V.-eiland in de Noordzee op 17 december, is maandag gevolgd door de aankondiging dat er een gerechtelijk vooronderzoek zal plaatsvinden tegen negen buitenlanders, o.w. vijf Belgen, en een Nederlander.

De Amsterdamse officier van justitie, J.F. Hartsuiker, die de invasie van het kunstmatige T.V.-eiland leidde, heeft rechter-kommissaris Albert Cohen Tervaert opgedragen dit vooronderzoek in te stellen.

De voornaamste aanklacht zal gericht zijn tegen de Nederlandse reclame - exploitatiemaatschappij de R.E.M., die als eerste vanaf het platform, dat even buiten de Nederlandse territoriale wateren is gelegen, uitzendingen verzorgde.

De Britse te Londen gevestigde maatschappij High Seas Television Ltd., wordt verdacht van medeplichtigheid in de persoon van haar directeur Eric Bent.

In het vooronderzoek worden ook vijf Belgische technici betrokken, die bij de spektakulaire bezetting van het eiland daar door de marine en rijkspolitie werden aangetroffen.

Ook is het vooronderzoek gelast tegen drie directeuren van de Panamese maatschappij Excomar,

die volgens de gegevens van de b. Hartsuiker thans de eigenaar is van het platform.

Al deze ondernemingen en personen worden geacht te hebben gehandeld in strijd met de telegraaf- en telefoonwet, die het gebruik van een zender verbiedt, als daartoe geen machtiging is verleend door de Nederlandse minister van Verkeer en Waterstaat.

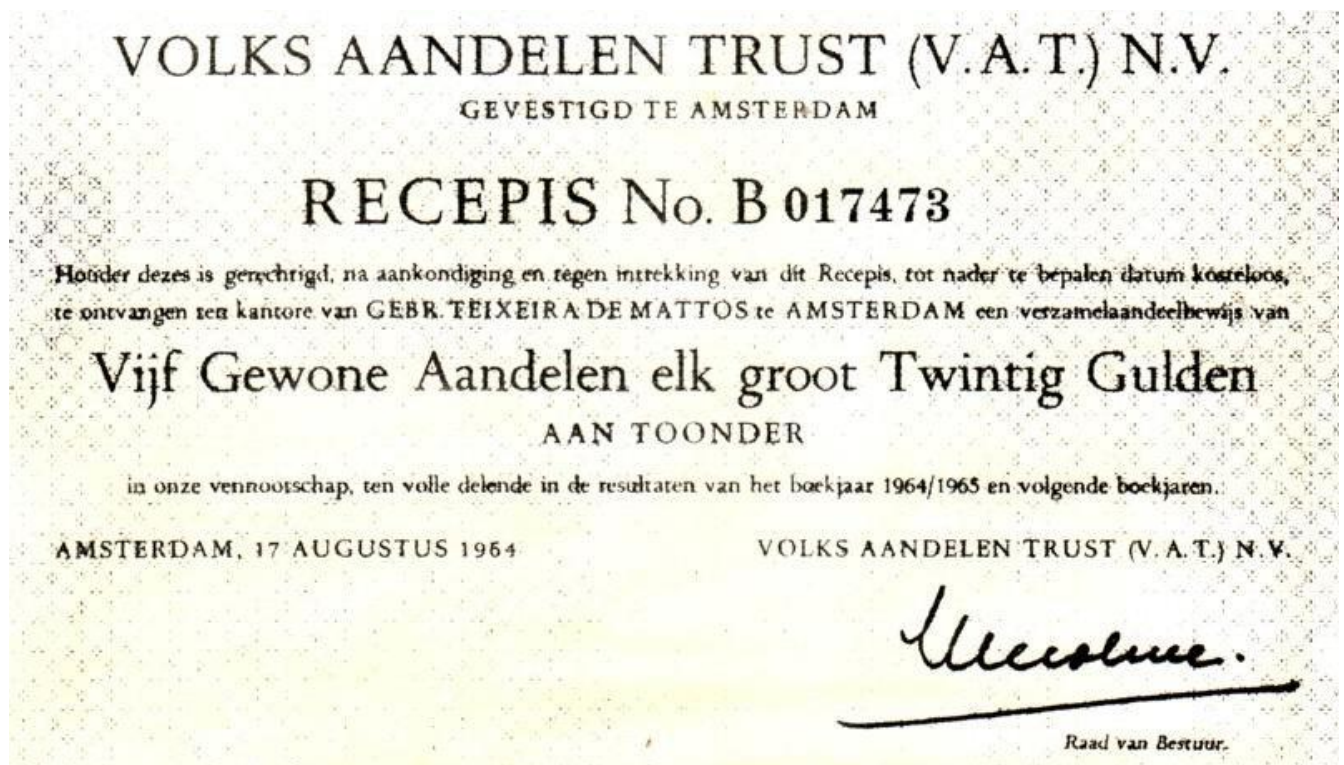
Op overtreding van de wet staat een maximumstraf van zes maanden gevangenisstraf of een boete van 5.000 gulden.

Het T.V.-eiland bevindt zich buiten de territoriale wateren maar werd in november bij speciale wetgeving onder Nederlandse jurisdictie geplaatst, waardoor het optreden van de regering mogelijk werd gemaakt.

In een latere verklaring in het avondblad Het Vrije Volk werden enkele redenen aangegeven waarom de zaak geseponeerd was.

- Omdat, gezien de verklaringen, geen herhaling van de illegale uitzendingen behoefde te worden gevreesd.
- De verdachten vreemdelingen waren die in verschillende landen buiten Nederland wonen. De verhoren dienden dus te geschieden via een rogatoire commissie uitgaande van de Amsterdamse rechter-commissaris en gericht tot zijn ambtgenoten in België, Engeland en Panama. 'Het moet duidelijk zijn dat dit onderzoek veel tijd zal gaan kosten en dat de tijd liggende tussen het plegen van de strafbare feiten en de berechting daarvan, aanzienlijk zal zijn.
- De zendinstallaties opgericht zijn op een tijdstip dat het plaatsen daarvan nog niet volgens de Nederlandse wetgeving strafbaar was.
- Er niet meer dan vier dagen – overigens niet in het verborgene - is uitgezonden.

Het bestuur van het REM project maakte dezelfde dag bekend dat er nog onzekerheid was inzake de toekomst van de 350.000 aandelen die er in 1964 waren verkocht. 'Het REM bestuur zal zich de komende dagen beraden over de verdere toekomst van het vennootschap en binnen enkele dagen daarna zullen de kleine aandeelhouders worden geïnformeerd over hun financiële situatie.'

De eerder genoemde helikopters, met als thuishaven de luchtmachtbasis Valkenburg, maakten vaak proefvluchten boven de Noordzee en op 18 augustus 1965 moest één van de marinehelikopters, de Sikorsky SH 34 J, in de directe omgeving van het REM eiland een noodlanding maken in zee. De bemanning werd later opgepikt door twee andere helikopters. Het Algemeen Dagblad meldde de volgende ochtend dat het niet duidelijk was wat de helikopter te zoeken had in de buurt van het REM eiland. En nog opmerkelijker werd het dat de MV Delfshaven, nauw betrokken bij het bezetten van het REM eiland, en de mijnenveger 'Lochum' vanuit respectievelijk Hoek van Holland en Den Helder vertrokken om de ronddobberende helikopter te redden.

Op 26 oktober 1965 werd bekend dat het REM eiland te koop stond voor een bedrag van 3 miljoen gulden. In een interview maakte ir. Heerema bekend dat een ieder die voornoemd bedrag wenste neer te leggen in aanmerking zou komen om de nieuwe eigenaar te worden: 'Op het platform zelf is het stil. De zenders staan inmiddels gedemonteerd aan wal. De Panamese maatschappij, waarvoor Heerema vertegenwoordiger is, heeft nog steeds niet bekend gemaakt wat men van plan is met het eiland. Volgens Heerema maakt men wel regelmatig geld over voor de onderhoudskosten en volgens hem zou het enorm kostbaar zijn het eiland in zijn geheel te verplaatsen. Heerema: "Ik kan me echter wel enkele bestemmingen bedenken. Wat dacht U van een vakantieoord voor sportvissers of een roulettecasino? Het zou ook goed zijn als rustoord voor overwerkte mensen. Of misschien kan Rijkswaterstaat het gebruiken voor golfmetingen?"

A.L.J. Bernaert, Prof.
"Kiekeboe".
Collingwood Close.
Rock End.
TORQUAY.-England.

Torquay, September 13th. 1967.

Mr. D. van Schenk Brill.
Kleverlaan 112 A.
HAARLEM.

Dear Sir,

re TV Equipment from North Sea Island.

Thank you for your letter dated September 9th.
We have pleasure in giving you the further information
you require.

If you would like to inspect the equipment, we would
suggest that you get in touch with

Messrs. Heerema Engineering Service.
Scheveningsweg 64
DEN HAAG. Tel. 51.27.71

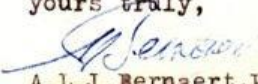
The AM Medium Wave Broadcast Transmitter is a one Kw
RCA transmitter type BTA-1R1. This transmitter can be
tuned to any frequency between 535 and 1620 Kc/s. The audio
equipment includes two sound mixing consoles, two multi-
speed turntables, three tape-recorders, microphones, and all
the usual monitoring and control equipment.
Instruction manuals, complete with detailed wiring diagrams
would be made available to the purchaser.

As mentioned previously, the prices are subject to negotiation
On the assumption that all the available equipment be purchased,
a reduction on the current list prices of 65% may be considered.
A commission of 5% on the amount invoiced to your client would
be granted. It may be worth while taking this matter up with
Heerema Engineering Services.

In the meantime we remain,

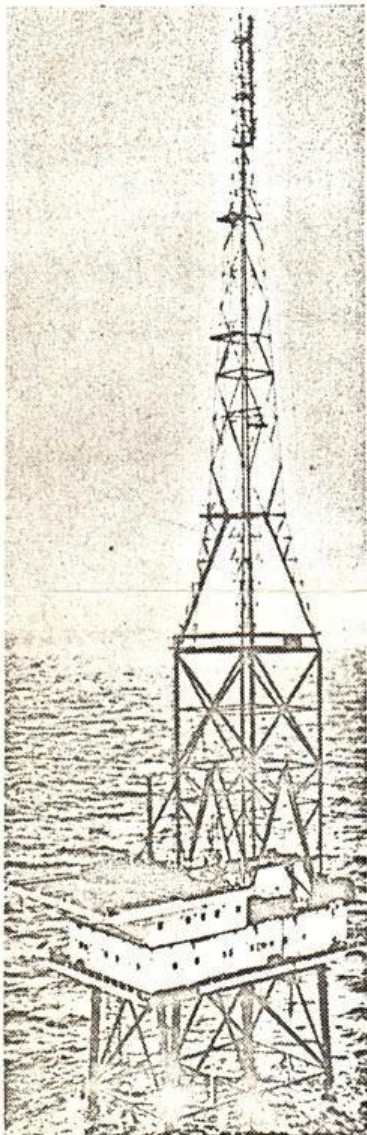
yours truly,

c.c. Eng. Service.

A.L.J. Bernaert, Prof.

FOR SALE

RADIO AND TELEVISION ISLAND NORTH SEA

After operating for four months only, this station was closed down by the Dutch Government.

The owners are now prepared to consider offers for the whole of it or for part of it.

The structure is such that it can be dismantled and re-erected on-shore or off-shore.

Abridged list of the Radio and TV Equipment available.

1. One RCA TT-11AHM TV Transmitter, 10 kW.
One RCA TT-2BHM TV Transmitter, 2 kW.
Two special auto-transformers.
One dummy load.
One 11 kW filterplexer.
One terminating load.
One set of inside transmitting lines.
One set of outside transmitting lines.
One dehydrator.
Eight dipole panels (four full wave dipoles per panel).
Four manual transfer switches.
One set of spare tubes.
One set of recommended spare parts for major equipment.
One spare exciter (RCA TT-11AHM).
2. Full set of synchronising, monitoring, test and control equipment.
3. One RCA TK-15 vidicon studio camera chain, complete.
One set of lighting equipment.
Two RCA TK-21C vidicon film camera chains, complete.
Two RCA TP-6FL professional 16mm projectors.
Two RCA TP-116 multiplexers.
One RCA TP-7A dual drum slide projector.
Two magnetic sound attachments.
4. Two sets of audio equipment.
5. One RCA Medium wave 1 kW Broadcast transmitter.
6. Three 63 KVA, 380/220 volts, 50 cycles Diesel driven power units. Complete with switching and paralleling equipment. Also, crystal controlled servo-mechanism for very accurate frequency control.

All the equipment is in first class condition and is being maintained to a high standard.

The TV transmitters are tuned for operation on the European Channel No 11.

However, they can be tuned to any other channel in Band III.

The Medium Wave Broadcast Transmitter can be tuned to any fixed frequency between 535 and 1620 Kc/s.

If required, engineering services could be made available for installation, operation and maintenance.

Further details will gladly be provided on request by

SOCIETE INTERNATIONALE CONSULTATIVE RADIO

Chateau du Parc Duden, 75 Avenue Victor Rousseau, BRUSSELS 19, Belgium,

Een paar dagen eerder had een groep studenten van de Utrechtse jaarclub Faustus om zeven uur in de avond het REM platform geënterd met als doel hun installatie als lid van de jaarclub te vieren. Dankzij de kalme zee hadden de studenten weinig moeite met het veroveren van het eiland, dat praktisch onbewaakt was. Nadat zij het eiland hadden verkend en de vlag van hun dispuut hadden gehesen, begonnen de eerste voorbereidingen voor een groot feest, dat tot diep in de nacht duurde. Een ware ontgroeningpoging, die op internationale wateren dus geheel lukte. Om

middernacht werden de studenten op het helikopterdek gedoopt door Neptunus, die de brandslang op de nieuwe studenten richtte. In de vroege ochtend hebben de studenten daarna het eiland weer verlaten.

Vooraf in tijden van nieuwsschaarste is er jaarlijks berichtgeving in de kranten te lezen die normaal, buiten deze periodes om, de krantenpagina's niet zouden halen. Zo ook in de Telegraaf van 23 augustus 1966. Men meldde in de kop dat het REM-eiland alleen nog een spookeiland was voorzien van een misthoorn en lampen. Het eiland was begin juni van dat jaar verlaten door de daar aanwezige leden van het bewakingsteam onder leiding van de Katwijker Maarten van Beelen. Men had ontslag gekregen en sindsdien stond het 90 meter hoge stalen bouwwerk er als en verlaten spookgevaarte in de Noordzee. Men meldde een nadeel van het verlaten door de bewakingsdienst: 'Ernstiger is, dat het allesbehalve is uitgesloten dat vroeg of laat onbevoegden het eiland zullen beklimmen en daar alles wat los en vast zit zullen gaan slopen. Dat daarbij de automatische apparatuur defect kan raken, is allerm minst uitgesloten. Zelfs bij een snelle signalering kan dit 's nachts of bij mist tot ernstige gevolgen leiden.' Ondertussen werd er zowel door ambtenaren van de Dienst Loodswezen in samenwerking met die van het Departement van Justitie overleg gepleegd hoe eventuele problemen waren te voorkomen. De toenmalige inspecteur generaal van het Loodswezen, Schout bij Nacht J. F. Drijfhout, stelde: "We beraden ons intensief over wat er nu moet gaan gebeuren. Wij willen waarschijnlijk een andere verlichting. Vooralsnog bestaan er geen plannen het eiland te annexeren. Trouwens, wanneer we het zelfs cadeau zouden krijgen, zou het geheel een kostbare geschiedenis worden. De kosten van onderhoud van de installaties zijn namelijk hoog. De verzekering heeft voor het verlaten van het eiland wel bepaalde eisen gesteld aan de automatische beveiligingsapparatuur die de internationale vuurtorenbepalingen benaderen, maar vanuit onze dienst zijn er nog extra eisen. We zullen hiervoor in overleg gaan met de eigenaren.' Duidelijk was wel dat men de mast geheel niet zag als een eventuele vuurtoren want Drijfhout voegde er nog aan toe dat het eiland eigenlijk alleen maar een overbodig obstakel was.

De automatische verlichting was in de zomer aangepast in opdracht van de Panamese eigenaren door mensen van het ingenieursbureau Heerema, die verantwoordelijk was voor de beveiliging en onderhoud. Men had enorme accubatterijen opgesteld en een misthoorn geïnstalleerd, die dag en nacht werkte. Slechts één maal per 6 maanden dienden de batterijen te worden vervangen. Ondertussen werd er volop gegist over de toekomst van het REM-eiland en doken voor het eerst ook de geruchten op dat Rijkswaterstaat eventueel belang had om het platform als laboratorium in te gaan richten.

Begin van de lente 1967 maakte dhr. A.A. van Rijckevorsel, namens het ingenieursbureau Heerema Engineering Service in Den Haag, pas officieel bekend dat de zenders van het REM eiland waren afgehaald en ergens in Nederland lagen opgeslagen. Niet bekend was er op dat moment wat er met deze materialen zou gaan gebeuren.

REEL

voor Radio en Televisie

bode

28 augustus 1964

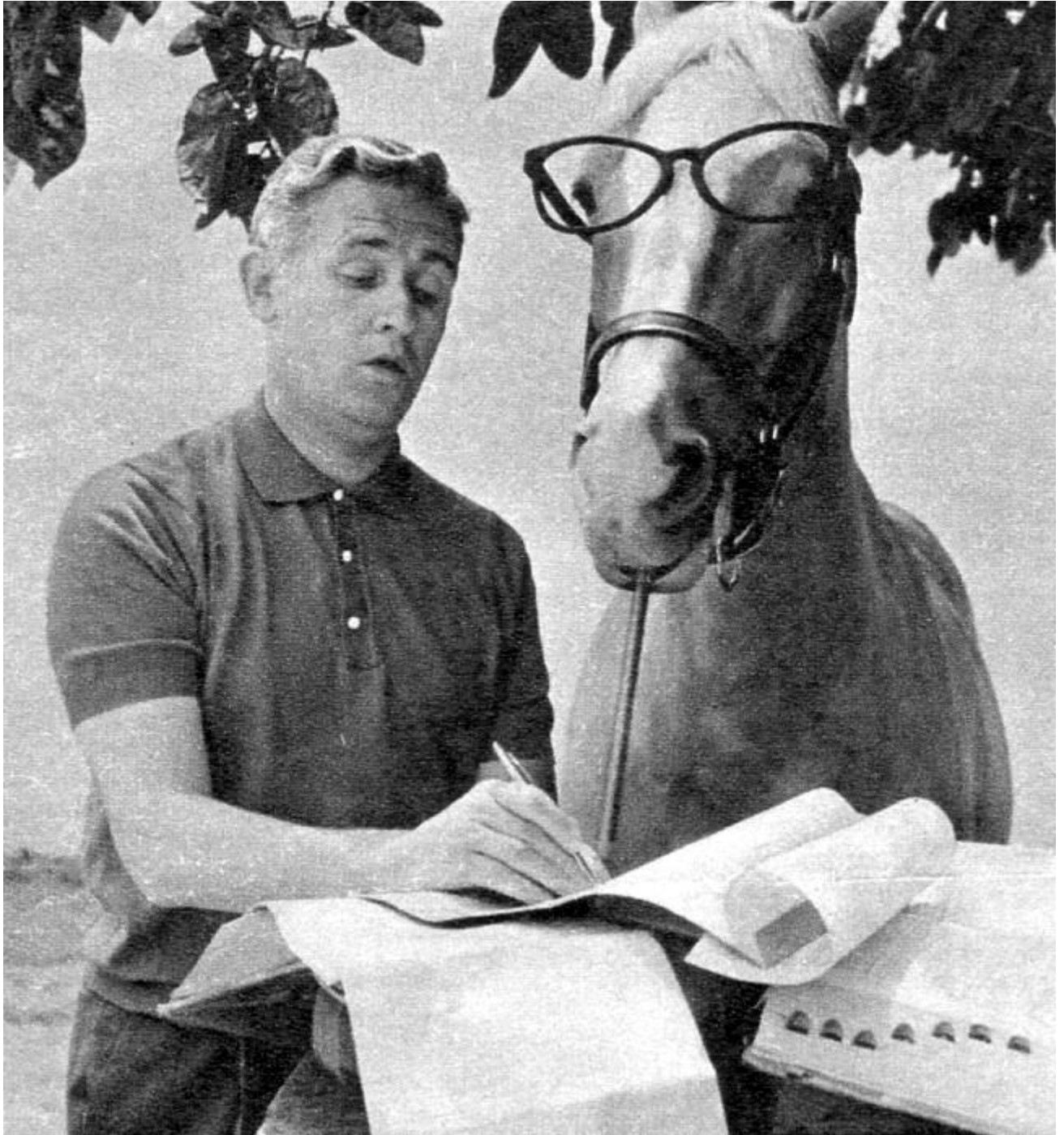

Een nieuwe zuil, geen nieuw geluid

Voorpagina allereerste REMbode

Ook in 1968 haalde het REM eiland weer de journalistieke rubrieken van de Nederlandse Dagbladpers. Deze keer werd er melding gemaakt van de boorvergunningen die er spoedig zouden worden uitgegeven voor de Noordzee. Er voor verantwoordelijk was de zogenaamde mijnraad, die druk bezig was met het opstellen van adviezen aan de minister voor Economische Zaken over de aanvragen van in totaal twintig combinaties van oliemaatschappijen om naar gas en olie te mogen zoeken op de Noordzee. De uitgifte van de concessies voor de blokken van elk vierhonderd vierkante kilometer werd verwacht in de tweede helft van de maand februari. Na een heel verhaal over de eventuele locaties van de proefboringen kwam plots ook het voormalige REM eiland in het verhaal voor: 'Als mede-eigenaar ir. Heerema uit Wassenaar in de komende maanden geen koper kan vinden voor het REM eiland voor de kust van Noordwijk, zal hij later in het jaar het platform laten slopen door een nieuw werkschip voor constructie- en boorkarweien, dat hij binnenkort op een Nederlandse werf zal laten bouwen. Het wordt een soortgelijk schip als destijds werd gebruikt voor het plaatsen van het REM eiland. Volgens Heerema is het eiland ongeschikt om omgebouwd te worden tot boorplatform omdat dit te duur zou zijn. Het eiland is betrekkelijk goedkoop in onderhoud omdat er geen vaste bemanning meer is.'

In 1969 werd een groot deel van de apparatuur van RTV Noordzee verkocht aan Arie Swaneveld, destijds wonende in Zuid Holland. Als fervent zendamateer liet hij een deel van de apparatuur ombouwen om er gelicentieerd televisie-uitzendingen mee te verzorgen. Het is nooit duidelijk geworden hoe hij echt aan de apparatuur kwam. Hij is daar altijd wazig over geweest en wilde alleen kwijt dat hij er destijds 8000 gulden voor had neergeteld. Het enige andere bericht dat ik kon terugvinden inzake de opgeslagen apparatuur dateert van 12 februari 1966 in het Haarlems Dagblad: 'In het hoekje van de tot douaneloods omgebouwde voormalige visafslag van Scheveningen staat een indrukwekkend brok elektronisch vernuft ter waarde van anderhalf miljoen gulden. De alles aantastende zeedamp vreet geniepig aan de gevoelige transistors, spoelen, relais en condensatoren van een installatie, die ruim een jaar geleden nog 'Het sprekende paard', 'Mr. Magoo' en 'The Saint' binnen het bereik van vele televisiekijkers bracht.

Mr. Ed

Onder welwillend toezicht van de P.T.T. is de eens met zoveel zorg geïnstalleerde REM apparatuur bij stukjes en beetjes per vissersschip van het REM eiland naar Scheveningen vervoerd. De zorgzaam maar ondoeltreffend in plastic en kratten verpakte zenders, versterkers, filmprojectoren en regietafels wachten daar op een koper. Wie genoeg geld biedt kan er, na flink wat werk met een poetslap en soldeerbout, een goed uitgeruste radio – televisiestation aan overhouden.'

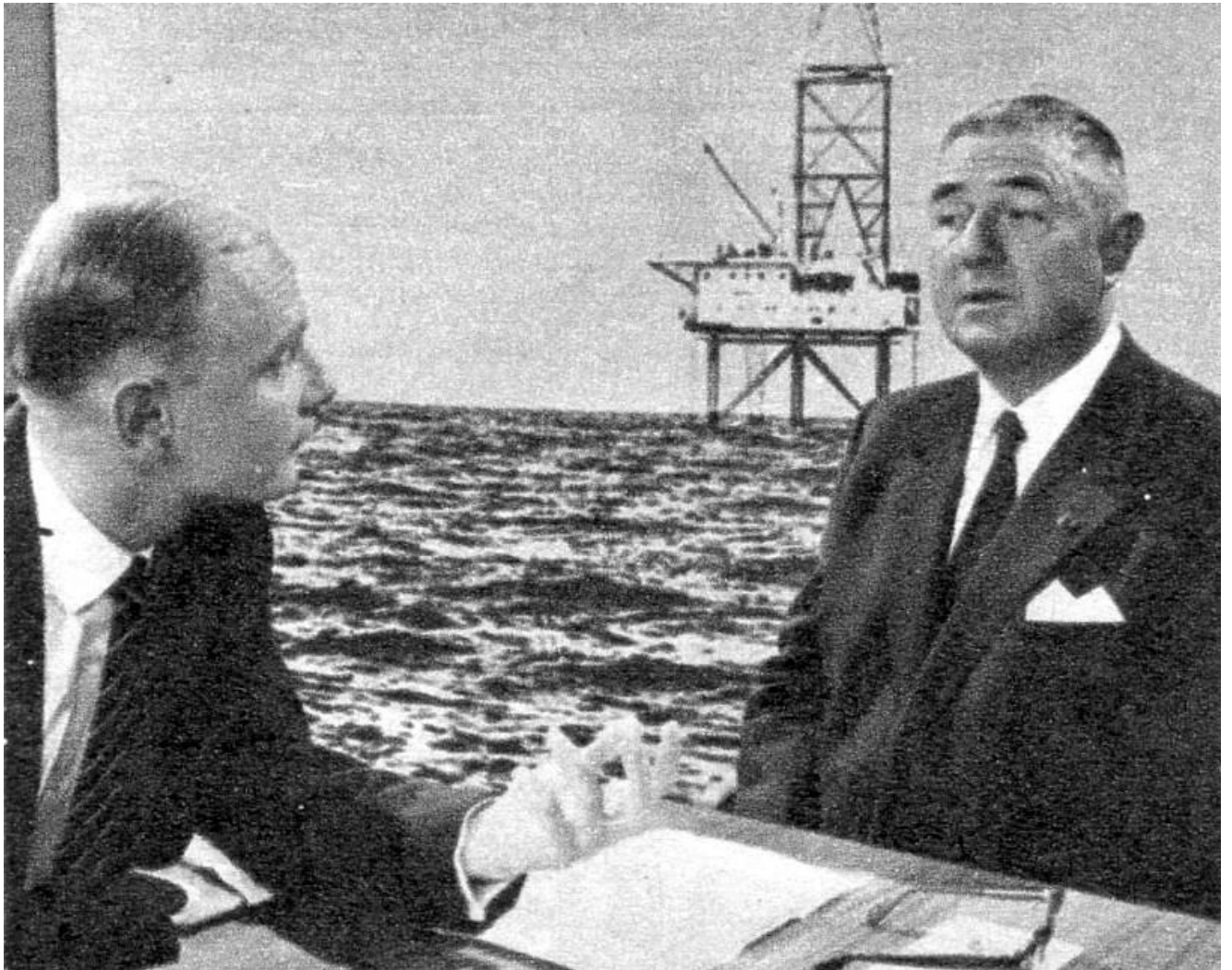
Swaneveld zou later, in 1994, met zijn apparatuur deels onderdeel uitmaken van de overzichtstentoonstelling 'Nederlandstalige Zeezenders', die werd gehouden in het toenmalige Omroepmuseum in Hilversum. Ook heeft hij één van de radiozenders, een RCA 1 kW, in 1973 verhuurd aan Radio Atlantis. Met eigenaar Adriaan van Landschoot werd een huurbedrag van f750,- per week afgesproken. Dit leidde uiteindelijk tot een rechtszaak omdat Van Landschoot zijn verplichtingen ten opzichte van Swaneveld niet nakwam. Anno 2009 liggen de oude REM spullen opgeslagen in het Zeeuwse Oude Tonge.

Tentoonstelling 1994

Begin 1970 was er in de krant te lezen dat het REM eiland viel in de categorie 'het duurste wrak van Nederland.' Het eiland voor de kust van Noordwijk zag er slechts nog roestig, troosteloos en verlaten uit. Pogingen om het eiland te verkopen bleven vruchteloos en de Panamese eigenaar zat opgescheept met een schadepost van 35.000 gulden aan onderhoudskosten per maand. Toch werden de onderhoudswerkzaamheden voortgezet omdat men hoopte ooit het eiland toch aan een andere organisatie te kunnen verkopen. Ir. Heerema, een van de investeerders, werd aan het woord gelaten: "Het eiland is een geliefd oord voor vogels geworden en dient van tijd tot tijd schoongemaakt te worden en wordt dan ook van de ernstige

roestplekken ontdaan. Een volledige schildersbeurt zou echter veel te kostbaar worden en roest heeft op vele plaatsen vrij spel. Toch zal het voorlopig nog wel een paar jaartjes duren, voor het eiland in elkaar zal storten. Er worden al enige tijd geen onderhandelingen tot eventuele verkoop meer gevoerd. Bovendien heeft de heer Verolme, die zich met de verkoopplannen bezighield, op 't ogenblik wel andere problemen aan zijn hoofd”.

Ferry Hoogendijk interviewt Verolme

Op 13 mei 1972, juist op zijn verjaardag, kwam REM voorganger Jo Brandel, in Rome op 68-jarige leeftijd te overlijden. Hij was al enkele jaren ziek. Direct na het sluiten van het REM eiland besloot hij de film- en televisiewereld, die hem zo na aan het hart hadden gestaan, te verlaten. Verslagenheid dreef hem naar Italië om daar zijn laatste jaren door te brengen. In de TROS Kompas, die na zijn overlijden uitkwam, was een 'In memoriam' te vinden, geschreven door Mr. J.M. Landré en Mr. H.J. Minderop.

In memoriam Jo Brandel

Op zaterdag 13 mei 1972 is, op zijn verjaardag, in Rome overleden onze vriend en adviseur Jo Brandel, 68 jaar oud. Daarmee eindigde het veelbewogen leven van een man die ook zijn stempel heeft gedrukt op de jongste geschiedenis van de Nederlandse omroep.

Na een commerciële carrière bij Philips vestigde hij zich voor de oorlog in Parijs; hij exploiteerde daar verschillende theaters, hield zich bovendien actief bezig met de filmindustrie en produceerde o.a. met de beroemde Franse filmregisseur Jean Cocteau de film „Orphée”. Toen op de tentoonstelling E55 in Rotterdam de reclametelevisie zou worden geïntroduceerd, werd Jo Brandel aangezocht om dit tot een groot succes te maken. Dit gaf de stoot tot de oprichting van de Otem, waarin zich een groot deel van het bedrijfsleven en de pers verenigde om tot reclametelevisie in de Nederlandse omroep te komen.

Bij de oprichting van de REM in 1963 was Jo Brandel dan ook de aangewezen man om hieraan gestalte te geven. Met zijn vakmanschap en bouwende op zijn internationale relaties in de showwereld, zag hij kans vanaf 15 augustus 1964 over de Noordzeezender dagelijks een 3½ uur durend televisieprogramma en een 10 uur durend radioprogramma te brengen die honderdduizenden enthousiast maakten. Jo Brandel had de gave een team van creatieve medewerkers op te bouwen dat door hem bezield werd. In die tijd ging er bijna geen dag voorbij of hij stond in de kranten. Interviews ontweek hij niet. Hij spaarde zichzelf en anderen niet. Daardoor konden wel eens moeilijkheden ontstaan, waarbij harde woorden over en weer vielen. Wederzijds respect en vriendschap bleven echter.

Na het verdwijnen van de REM-zender in december 1964 is hij naar Italië teruggekeerd. Zijn hart bleef echter bij de TROS, die zijn eerste impuls vanaf het Noordzee-eiland had gekregen en waaraan hij al zijn steun en medewerking verleende. Doordat zijn gezondheid de laatste jaren helaas te wensen overliet werden onze mondelinge contacten sporadisch. Zijn overlijden vond voor ons nog plotseling plaats. Uit dankbaarheid voor wat deze man voor de TROS heeft gedaan, zijn wij naar Rome gegaan om hem een laatste groet te brengen en hem naar zijn laatste rustplaats te geleiden.

MR. J. M. LANDRÉ
MR. H. J. MINDEROP

Op 30 september 1972 was er een bericht terug te vinden in de Telegraaf waarin de plannen van Rijkswaterstaat werden bekend gemaakt inzake de eventuele aankoop van het REM eiland. 'Rijkswaterstaat voert onderhandelingen om het REM eiland, dat sinds 1964 ongebruikt in de zee voor Noordwijk staat, aan te kopen van de Panamese maatschappij Excomar. Men neemt aan dat met de aankoop een bedrag gemoeid zal zijn van rond de half miljoen gulden. Rijkswaterstaat wil het platform gebruiken om er elektronische apparatuur te plaatsen voor de meting van golf- en stroombewegingen'. In Excomar hadden zowel ir. Heerema en Cornelis Verolme belangen. Beide heren waren betrokken bij de bouw en financiering van het REM platform in 1964.

In werkelijkheid zou het nog ruim twee jaar, na het eerste bericht inzake Rijkswaterstaat in de Telegraaf (september 1972), duren alvorens de plannen werden verwezenlijkt. Op 6 november 1974 meldde men: 'Van het vroegere REM-eiland in de Noordzee is een wetenschappelijk meetstation gemaakt. Het was goedkoper dit voormalige televisiestation om te bouwen dan een nieuw kunstmatig eiland te bouwen. Rijkswaterstaat heeft het verlaten kunstmatige eiland het laatste half jaar schoongemaakt en ingericht met apparatuur, waarvoor 1,6 miljoen gulden is uitgetrokken. De aankoop van het eiland heeft 400.000 gulden gekost en dat is volgens de directie van het Ministerie voor Verkeer en Waterstaat een koopje. Het bouwen van een nieuw eiland zou ongeveer 5 miljoen gekost hebben.' Het eiland was van naam omgedoopt in 'Meetpost Noordwijk' en registreerde vanaf dat moment automatisch de golfslag, de luchtverontreiniging, stromingen en windsnelheden. In de hoge zendmast zouden, zo lag het in de bedoeling, spoedig ook meetapparatuur geplaatst worden ten bate van het KNMI in De Bilt. De verzamelde gegevens werden in die tijd radiografisch doorgestuurd naar de vuurtoren in Noordwijk, vanwaar ze door werden gestuurd naar een centrum van Rijkswaterstaat. De ramen en patrijspoorten van het eiland waren door Rijkswaterstaat extra versterkt en voorzien van elektronisch traliewerk, dat de wal bij onraad onmiddellijk waarschuwde. Ook had de Marineluchtvaartdienst beloofd regelmatig het eiland vanaf dat moment in de gaten te houden.

In juni 1976 werd bekend dat een oud TROS idee uit 1973 om een speciale aflevering van de Duitse televisieserie 'Tatort' te maken rond het REM eiland, werkelijkheid zou gaan worden. Eind van die maand begonnen namelijk de opnamen op het voormalige REM platform in een coproductie van de TROS en de NDR. Gepland was een aflevering van 90 minuten. Daarin speelden aan Nederlandse zijde ondermeer mee Pieter Lutz als politieofficier, Pieter Groenier als een kapitein van een kustwacht bewakingseenheid, Maxim Hamel als majoor van de luchtmacht en John Leddy als luchtmachtsergeant. Het plan van plaatsvervangend hoofd Drama van de TROS om Rijk de Gooyer de hoofdrol te laten spelen van de Nederlandse ex luchtmachtpiloot, die aan lager wal was geraakt en een bankroef pleegde en vervolgens via allerlei omwegen naar het REM eiland vluchtte, ging niet door gezien Mooren de mensen van de NDR niet kon overtuigen van de Gooyers acteertalenten. Ze zochten meer een Steve McQueen achtig figuur, dat men echter ook niet in Duitsland kon vinden. Daarom werd er een Britse acteur ingehuurd die geen woord Duits of Nederlands kende. Brian O'Shaughnessy werd de hoofdrolspeler, maar zijn

rol werd qua audio nagesynchroniseerd door de Nederlander Peter Cuypers, die al jaren in West Duitsland woonde. 'Trimmel und die Tulpendiebe' werd een paar maal op de Nederlandse televisie uitgezonden en is voor de REM volgers een collectors item.

Al even haalde ik 1973 aan als het jaar dat het idee tot een aflevering van Tatort was ontstaan. Gjalb Wijnstra en Bernard Ubbink van de TROS probeerden de NDR leiding in dat jaar al te interesseren voor het gedeeltelijk draaien van een aflevering op het voormalige REM platform. Het was echter de directie van Rijkswaterstaat, die even eerder het platform had gekocht, die roet in het water gooide. Het eiland dat vele jaren niet in onderhoud was geweest, had net een gigantische opknappbeurt en verbouwd gehad en de nieuwe eigenaar zag het filmen daarom niet zitten. Het idee werd twee jaar later weer opgepakt toen de leiding van de TROS met plannen ter viering van het 10 jarig bestaan als omroep rondliep. Er werd door Mooren een vervangend draaiboek geschreven die naar de regie van de Duitser Friedheim Werremeier zou worden gedraaid. Andermaal kwam de leiding van Rijkswaterstaat niet met de toestemmingsbrief over de brug. Men had net zeer dure en ingewikkelde beveiligingsapparatuur aangelegd en was bang voor grote schade. Na langdurig overleg op het allerhoogste niveau werd toen door de toenmalige minister van Rijkswaterstaat, T.Westerterp, toestemming verleend tot gebruik, dit echter onder voorwaarden. De TROS, zo werd vastgelegd, zou als eerste verantwoordelijke worden aangeklaagd bij eventuele schade. De NDR had voor de aflevering, die destijds een half miljoen gulden kostte, een verzekering afgesloten ter hoogte van 4 miljoen gulden. Voordat de opnamen tussen 22 juni en 16 juli werden gedraaid, waren er al tal van opnamen gemaakt in Hamburg, op Schiphol, in Soesterberg en in een nagebouwd politiebureau in Amsterdam.

Op 27 augustus 1994 was er het volgende bericht te lezen inzake de toekomst van het REM eiland, een bericht dat destijds vanuit de Gemeenschappelijke Persdienst was verspreid: 'De initiatiefnemers van het commerciële nieuwsstation AM-Nieuws zijn dringend op zoek naar een plaats om een zendmast te bouwen. Geen enkele gemeente in Nederland heeft tot nog toe toestemming verleend voor de bouw van een 120 meter hoge zendmast, die nodig is voor een landelijk bereik. Als een van de locaties komt het voormalige REM eiland voor de kust van Noordwijk in aanmerking, zegt uitgever M. van den Biggelaar.' Op dat moment bestond het 24 uren nieuwsstation alleen nog maar op papier en was een samenwerkingsverband tussen de krantenuitgeverij 'Dagbladunie' en uitgever Van den Biggelaar. Men kreeg begin 1994 een middengolffrequentie toegewezen van het toenmalige ministerie voor WVC. De 1395 kHz, die officieel voor Nederland beschikbaar is, bleek echter voor de organisatie onbruikbaar daar dezelfde frequentie ook door Radio 10 destijds werd gebruikt. Daardoor kreeg men vervolgens de 747 AM toegewezen, een frequentie destijds nog in gebruik door Radio 1, maar die spoedig alleen op de FM en kabel te beluisteren zou zijn. Maar om op het plan tot gebruik van het REM eiland terug te komen: Nozema, verantwoordelijk destijds voor plaatsing en onderhoud van de in Nederland gebruikte zenders en zendmasten, onderzocht de mogelijkheid tot gebruik van het platform. Helaas was dit niet mogelijk in combinatie met de andere activiteiten, die al op het voormalige REM eiland werden uitgevoerd. Bovendien kreeg men geen toestemming van de autoriteiten het eiland als medegebruiker te 'bezetten'. Een grote stroom aan klachten van milieuactivisten organisaties, die te grote verontreiniging verwachtten, was de reden van de weigering. Het station begon aan land als Veronica Nieuwsradio enkele jaren later, maar raakte al vrij snel verstrikt in het web van tegenstanders, financiële manipulaties en een te voortvarend programmaplan en de organisatie werd binnen drie jaren failliet verklaard.

In de loop der jaren is er een beperkt aantal zogenaamde twee meter expedities geweest vanaf het REM eiland. Eén van de gelicenceerde zendamateurs, die op die manier actief zijn geweest, is Theo Tromp. Hier volgt zijn relaas: 'Ik schrijf 1995 en het leek me als gelicenceerd radiozendateur heel boeiend om samen met een andere zendateur eens wat te gaan doen vanaf het REM eiland, wat in die tijd nog volop dienst deed als Meetpost Noordwijk van Rijkswaterstaat. Enerzijds omdat het in radiotechnisch opzicht een prachtige locatie was, zonder obstakels en met prima propagatie over het zoute water; anderzijds kwam toch ook bij mij de nostalgie een beetje om de hoek kijken. In de maand februari van dat jaar heb ik een verzoek hiertoe gericht aan eigenaar Rijkswaterstaat, die aanvankelijk minder enthousiast was over dit voorstel dan ikzelf. Maar er werd toch een paar weken later naar me teruggebeld en men had goed nieuws: we kregen toestemming om een paar dagen vanaf het platform uit te zenden op een aantal radioamateurfrequenties waaronder de bekende 2 meterband.

Via de platformbeheerder konden we een afspraak maken voor een eerste verkenning en deze vond plaats op een mooie meidag. Er moest proviand worden gebracht en personeel van boord worden gehaald. Intussen hadden mijn collega zendateur Rene en ik de tijd om te kijken waar we later dat jaar, in overleg met de platformbeheerder, onze apparatuur en antennes zouden kunnen plaatsen. Tijdens dit eerste bezoek werden we getraakteerd op een overheerlijke lunch en het boordpersoneel vond onze plannen toch wel spannend! Tegen het einde van die middag werd ons ingefluisterd dat er voor de eerste week in juli onderhoudswerkzaamheden op het platform waren gepland en wij die week mee mochten, dus hadden we nog alle tijd om dingen te gaan organiseren! Rond 15.30 uur die middag, vertrokken wij, blij en met een heel goed gevoel, van het REM eiland terug naar de haven van Scheveningen, vooral denkend aan alles wat moest geregeld worden. Denk daarbij aan zaken zoals radioapparatuur, meetapparatuur, antennes, QSL kaarten en verzekering, om eens wat te noemen. Een bekende firma in communicatieapparatuur te Katwijk was bereid om ons te sponsoren en men stelde voor ons experiment kostbare apparatuur beschikbaar, zoals zendontvangers voor de VHF 2 meterband, UHF 70 cm band en de 6 meter band.

Gebruikte uitzendantenne zendamateurs

Omdat wij beiden in die tijd nog niet over de zgn. A licentie beschikten, mochten we helaas (nog) niet op amateurfrequenties in de kortegolf uitzenden. De weken na dit eerste platformbezoek verstreken, we hadden onze zaken goed voorbereid en georganiseerd en de maand juli naderde met rasse schreden. In het daaraan voorafgaande weekend was er contact met de platformbeheerder om een en ander af te stemmen voor het vertrek naar het platform die maandag. De bedoeling was om ons te melden om 07.30 uur bij een Scheveningse reder en de afvaart zou vervolgens om 08.00 zijn. Ten tijde van dit contact was het schitterend weer, het leek erop dat alles goed zou verlopen, maar we hadden te vroeg gejuicht. In de nacht voor ons vertrek naar de Meetpost trok een fikse onweersbui over en het mooie weer was die maandag voorbij. Toch meldden wij ons, bepak met onze elektronica en antennes in Scheveningen, want het zou gewoon doorgaan...

Eenmaal op zee echter, na een tocht van anderhalve mijl in stevige wind en regen, keerde het hele gezelschap, dat bestond uit de platformbeheerder, onderhoudsmonteurs, kokkin en 2 zendamateurs, terug naar de haven van Scheveningen. Het zou onder deze weersomstandigheden ondoenlijk zijn om aan te leggen en de voor die ochtend voorspelde weersverbetering bleef vooralsnog uit. De onderhoudsploeg moest toch naar het werk op zee en zodoende werd voor de heenreis een helikopter besproken als alternatief; dat betekende met zijn allen naar

Rotterdam Airport rijden en een grote helikopter bracht ons vervolgens in een kwartier op het REM eiland. Dit terwijl onze apparatuur, de proviand en wat spullen van het personeel alsnog per boot werden gebracht; er hoefde immers niemand over te stappen daar er gebruik werd gemaakt van een takelsysteem voorzien van manden om de zaken van de boot te halen.

Enmaal op het platform viel het op dat er best nog sporen van het verleden zichtbaar waren, zoals de aanhechtingspunten op de plek waar eens de grote mast heeft gestaan en de nog te herkennen ruimte van wat ooit een studio was. Deze ruimte was inmiddels deels gevuld met allerlei apparatuur met betrekking tot meteorologisch onderzoek en ingericht als eet- en kantoorruimte. In gedachten hoorde ik de tune van het programma 'Mr. Ed'.

De tender die de apparatuur bracht

De boordaccomodatie was ook zonder meer goed te noemen met ondermeer een groot aantal hutten en een fitness- en televisieruimte. De stroomvoorziening bestond uit 3 DAF generatoren van 40 kVA elk en alles was in een pico bello staat van onderhoud. Na aankomst mochten wij, in verband met de vrij harde wind, nog niet naar buiten om de antennes te installeren maar intussen kon veel nuttig werk worden verricht door de 'radioshack' alvast in te richten en de apparatuur aan te sluiten. Dit terwijl gelukkig het weer verbeterde en wij buiten op dit roemruchte platform onze antennes konden gaan plaatsen.

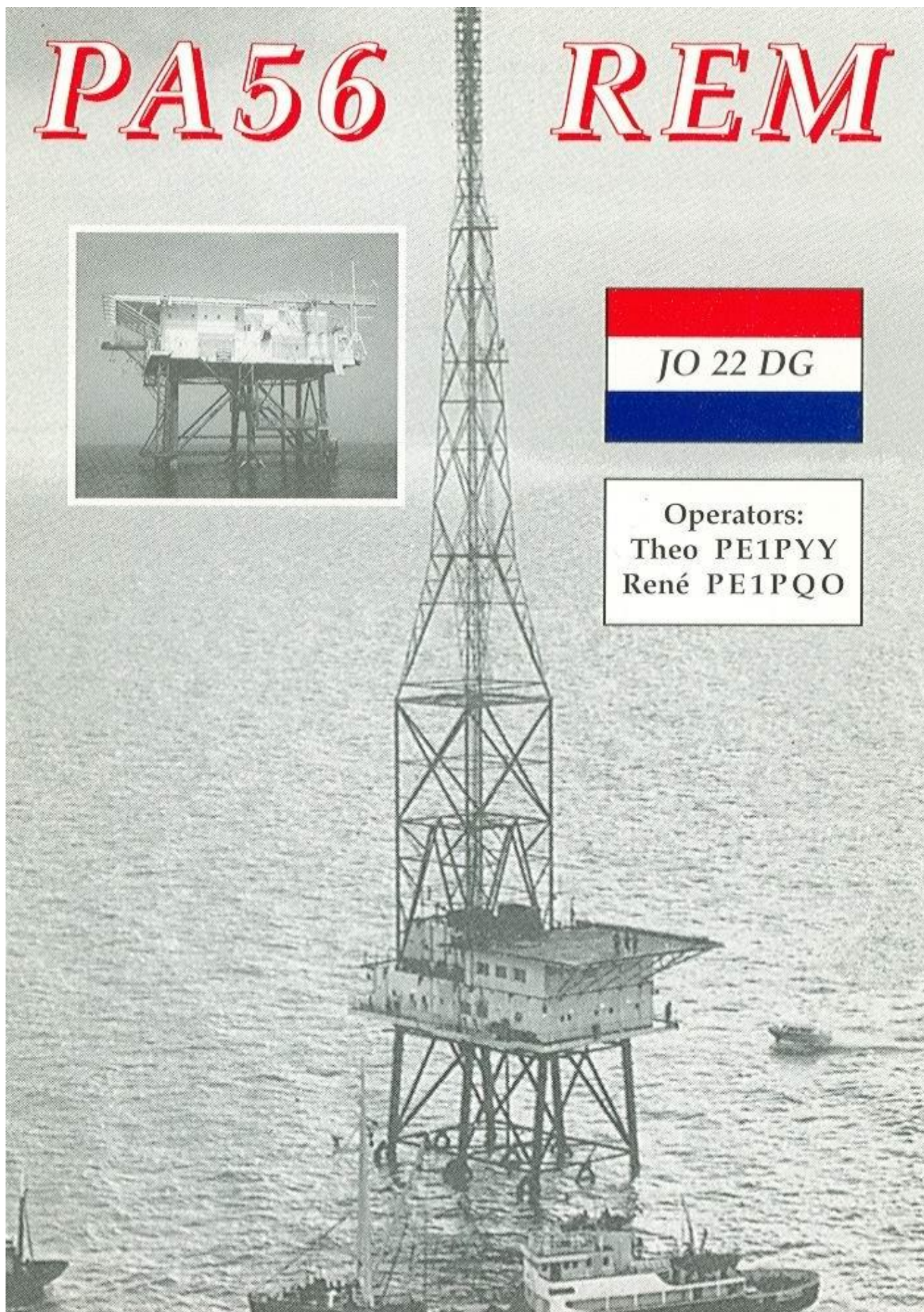
Korte tijd later werd deze locatie geactiveerd onder de speciale roepnaam PA56REM en konden de uitzendingen, die bijna 4 dagen zouden duren, beginnen. De respons van zendamateurs uit Nederland en daarbuiten was enorm, ook omdat de expeditie ruim van tevoren werd aangekondigd ondermeer op de pagina's van de TROS via Teletekst en bij amateurradio verenigingen. Collega amateur Rene en ik hadden het de dagen erop druk om honderden en honderden verbindingen te maken met alle zendamateurs die ons aanriepen. Tijdens ons verblijf werden er veel las- en schilderwerkzaamheden uitgevoerd en niets wees nog op een op handen zijnde onttakeling, het trieste besluit hiertoe zou immers pas enige jaren later worden genomen. Er ontstond een bijzonder prettige verstandhouding met het personeel waar we veel tijd mee doorbrachten ondermeer tijdens de gezamenlijke lunches en het avondeten. Een paar dagen later, op een warme donderdag, kwam er een einde aan ons mooie radioavontuur waar we vooraf zo lang mee zijn bezig geweest. Vroeg in de middag verscheen de tender vanuit Scheveningen en rond twee uur namen we afscheid van het eiland, op de boot namijmerend over deze dagen die we voor geen goud gemist zouden willen hebben', aldus het verhaal van Theo Tromp uit Rijswijk.

PA56

REM

Operators:
Theo PE1PYY
René PE1PQO

QSL via regio 9 - Delft.
or p.o. box 3183 2601 DD - Delft - The Netherlands.

QSL kaart van de speciale expeditie

Zeer succesvol bleken nog steeds de activiteiten van de onderzoeksgroep op het REM eiland in het jaar 1996. In diverse kranten, waaronder het Leidsch Dagblad, was in oktober van dat jaar te lezen dat op het voormalige REM eiland dat jaar enkele zeer succesvolle onderzoeken waren uitgevoerd. Ondermeer was er de uitwisseling van het meest bekende broeikasgas, kooldioxide, waarbij een toen nog niet eerder bereikte nauwkeurigheid der samenstelling kon worden bepaald en benoemd. De onderzoekers slaagden er tevens in voor de eerste maal rechtstreeks de stroom van het gas DMS te bepalen. DMS is van invloed op de vorming van de wolken en daarom van groot belang bij mogelijke klimaatveranderingen. De berichtgeving werd gedaan in verband met het ingaan van de tweede periode van een langdurig meetexperiment dat met 8 miljoen gulden werd gefinancierd vanuit de Europese Unie. Bij het onderzoek werd niet alleen de apparatuur op het REM eiland ingezet maar tevens gebruik gemaakt van het Britse onderzoeksschip MV Challenger, dat een in zee gebrachte gaswolk ging volgen om te kijken hoe die veranderde onder invloed van de zeereis.

Onderzoeker Oost stond een journalist te woord namens het KNMI, waarbij hij verraadde dat er toen recentelijk zeer geavanceerde nieuwe apparatuur aan boord van het REM eiland was gebracht en gemonteerd, waarbij men probeerde uit te vinden hoe groot de invloed van de wind, de golven, de stroming, en temperatuur op die uitwisseling was. De nieuwe apparatuur kon de informatie, die normaal in een uur tijd werd verzameld en verwerkt, toen al in twintig minuten aan. Het onderzoeksprogramma had in 1984 al een aanvang genomen onder de noemer 'Hexosproject'.

De naam van Joop Landré is verbonden als één van de grondleggers van de TROS. Samen met Mr. Minderop maakte hij deze omroep in een zeer korte periode, nadat het in 1966 als omroep tot het bestel was toegelaten, tot de belangrijkste van dat moment. Landré studeerde rechten en was in 1934 aangenomen als redacteur bij de Telegraaf. Voor de oorlog nog verhuisde hij naar Philips, waar hij in eerste instantie bij de reclameafdeling werkte maar later perschef van het bedrijf werd. De eerste stempel die hij binnen de radiowereld drukte was die op Radio Herrijzend Nederland, waar hij chef nieuwsdienst was. Na de Tweede Wereldoorlog werd hij benoemd tot directeur van de toenmalige Regering Voorlichtingsdienst. Maar zijn loopbaan was bij lange na nog niet compleet. Immers werd hij directeur bij Polygoon Journaal en weer later directeur van de Nederlandse Film Productie Maatschappij in Rotterdam. Gedurende dit laatste werkverband raakte hij tevens betrokken als juridisch adviseur bij RTV Noordzee. In 1966 volgde de benoeming tot directeur van de TROS. Klein van stuk werd hij met grote achting door velen bewonderd. In 1974 kreeg hij dan wel de pensioensgerechtigde leeftijd maar ging door met het maken van radioprogramma's gericht op zijn leeftijdgenoten. In 1985 nam hij het eerste exemplaar in ontvangst van de publicatie 'Van REM naar TROS' (Hans Knot) in het Badhotel te Scheveningen. In september 1994 kwam Landré met zijn eigen boek op

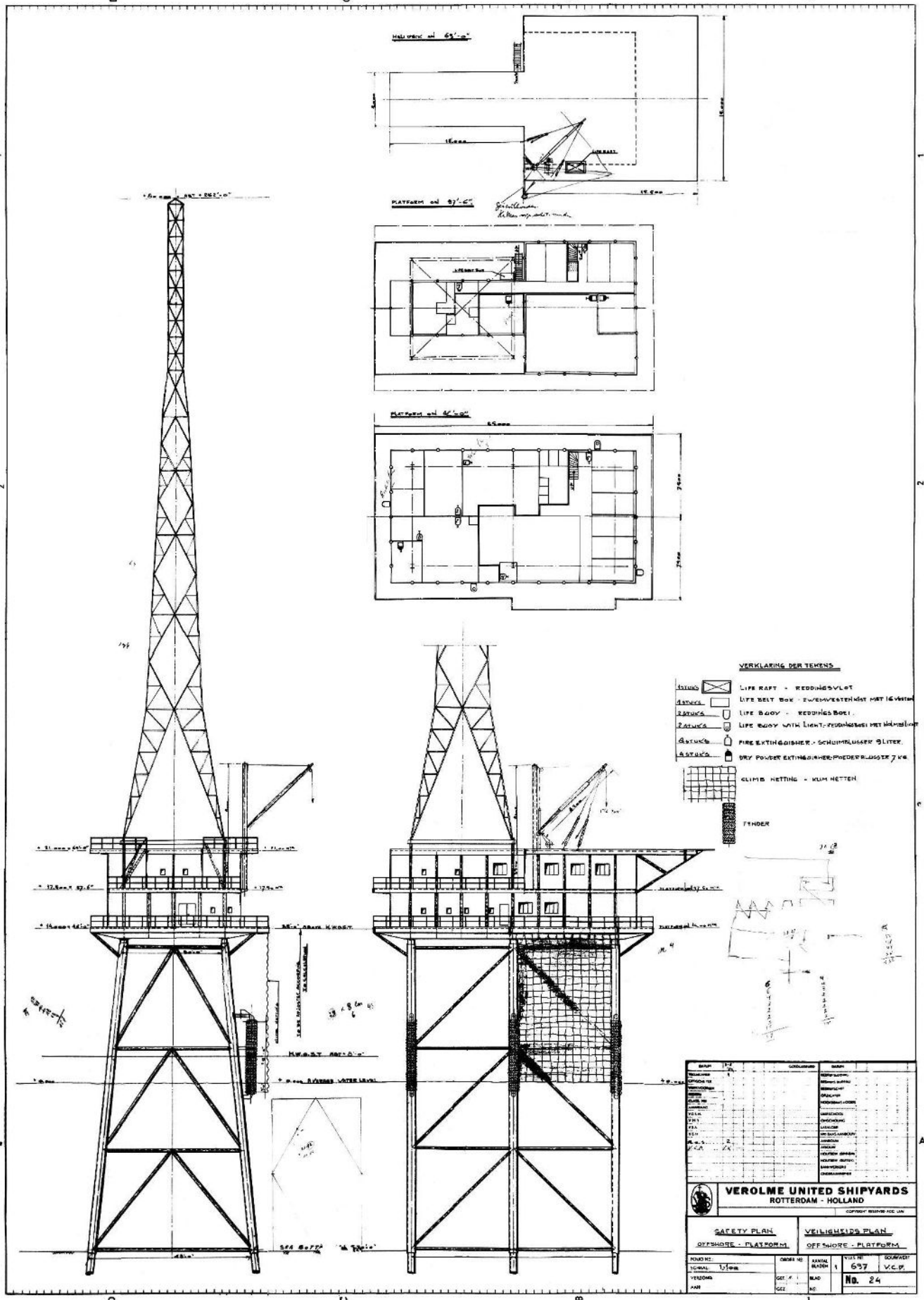
de markt. In 'Joop Landré vertelt' verhaalde hij op anekdotische en humoristische wijze over zijn belevenissen sinds 1909. Op 20 maart 1997, kwam hij op 87-jarige leeftijd te overlijden.

Joop Landré en Hans Knot 1987

In oktober 2003 meldde de Telegraaf dat één van de nieuwe licentiehouders van een aantal middengolffrequenties in ons land belangstelling had voor het gebruik van het REM eiland. Het ging daarbij om de Utrechenaar Ruud Poeze: 'Hij wil het met ondergang bedreigde platform, wat ooit de bakermat van de TROS was, 'in oude luister' herstellen. Het onderhoud van het bijna veertig jaar oude televisieplatform van de voormalige Reclame Exploitatie Maatschappij (REM) is te duur geworden voor Rijkswaterstaat. Als zich voor januari geen sluitende exploitatiemogelijkheid voordoet, wordt het huidige 'Meetstation-Noordwijk' begin volgend jaar buiten bedrijf gesteld. In dat geval moet het platform binnen twee jaar volledig zijn afgebroken. De plannen om vanaf het voormalige REM-eiland één of meer radiostations te beginnen, komen van Ruud Poeze, die onlangs een aantal uitzendfrequenties op de Nederlandse middengolf kocht. Vooral vanuit Engeland is de belangstelling voor radio vanaf de Noordzee groot, omdat daar geen vrije frequenties meer voorhanden zijn.' Tot realisatie kwam dit plan echter ook niet.

Een jaar later, in de maand juli 2004, was er andermaal initiatief voor hergebruik van het platform: 'Het REM-eiland is nu bijna 40 jaar oud en zo goed als op. Er zal groot onderhoud moeten plaatsvinden en dat is ons te duur', aldus de directie Noordzee van Rijkswaterstaat. Op 15 augustus 1964 begonnen de uitzendingen van Radio Noordzee en TV-Noordzee vanaf het REM-eiland. Vier maanden later stak politiek Den Haag daar een stokje voor om het toenmalig omroepbestel te beschermen. De REMco wil samen met Goesting Events, Stichting de Noordzee en OCN, een cultureel netwerk, de sloop van het REM eiland bij Noordwijk (tijdelijk) voorkomen. De overheid heeft bekendgemaakt het platform niet langer in stand te willen houden en zoekt een koper of laat het platform slopen. In ieder geval wil REMco de sloop tegengaan en het platform nog zeker de komende drie jaar exploiteren. Hiervoor heeft zij onlangs een plan gepresenteerd aan de huidige eigenaar. Goesting Events organiseert bijvoorbeeld verschillende activiteiten rond het platform. Zo kunnen geïnteresseerden een Life Rescue training volgen en met de boot of helikopter een bezoek brengen aan het REM eiland. Het offshore platform staat nu precies 40 jaar in zee, op bijna tien kilometer van Noordwijk, en is ooit begonnen als zendstation (REM stond voor Reclame Exploitatie Maatschappij). Vervolgens heeft Rijkswaterstaat de touwtjes in handen genomen en heeft het REM eiland decennia lang als meetstation gediend. Voor Nederland is deze locatie uniek, omdat er volgens REMco geen betere plek is om de zee te ervaren. Haar doelstellingen zijn dan ook: het bijdragen aan bewustwording over de zee en het vergroten van draagvlak voor duurzaam gebruik van de zee in de samenleving. Het optimaal gebruik maken van de educatieve, wetenschappelijke en culturele kwaliteiten van het platform; grote groepen inwoners direct of indirect in contact brengen met de educatieve en culturele functie van het nieuwe REM en uiteindelijk ook hierdoor bijdragen aan het op passende wijze 'afscheid' nemen van een cultureel erfgoed.'

VERKLARING DER TEKENEN

- LIFE RAFT - REDDINGSVLOT
- LIFE BELT BOX - ZWEMVESTENKIST MET 16 VESTEN
- LIFE BODY - REDDINGSBOEI
- LIFE BODY WITH LIGHT - REDDINGSBOEI MET WAAIERLAMP
- FIRE EXTINGUISHER - SCHUIMBLUSSELS GLIETEX
- DRY POWDER EXTINGUISHER - POEDERBLUSSELS 7 KG
- CLIMB NETTING - KLIM NETTEN
- FENDER

GROUP	CONSTRUCTION	GROUP
1	...	1
2	...	2
3	...	3
4	...	4
5	...	5
6	...	6
7	...	7
8	...	8
9	...	9
10	...	10
11	...	11
12	...	12
13	...	13
14	...	14
15	...	15
16	...	16
17	...	17
18	...	18
19	...	19
20	...	20
21	...	21
22	...	22
23	...	23
24	...	24
25	...	25
26	...	26
27	...	27
28	...	28
29	...	29
30	...	30
31	...	31
32	...	32
33	...	33
34	...	34
35	...	35
36	...	36
37	...	37
38	...	38
39	...	39
40	...	40
41	...	41
42	...	42
43	...	43
44	...	44
45	...	45
46	...	46
47	...	47
48	...	48
49	...	49
50	...	50

VEROLME UNITED SHIPYARDS
ROTTERDAM - HOLLAND

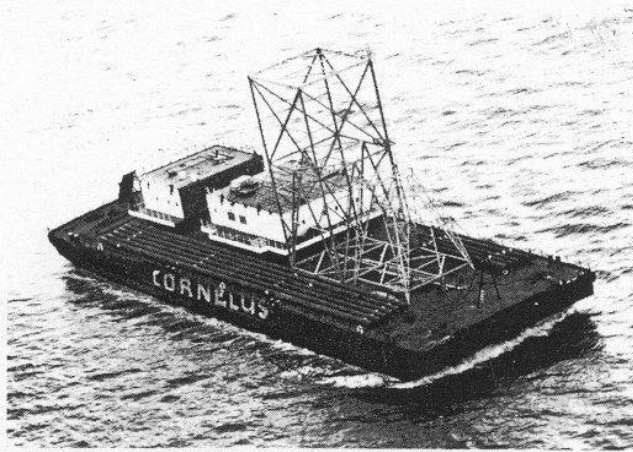
SAFETY PLAN / VEILIGHEIDSPLAN
OFFSHORE - PLATFORM / OFFSHORE - PLATFORM

PROJECT: 12000	DATE: 1/10/64	SCALE: 1:50	NO. 24
DESIGNER: [Name]	CHECKED: [Name]	APPROVED: [Name]	DATE: [Date]

Ontwerptekening REM eiland

Op 15 april 2005 ging het volgende persbericht door geheel Nederland: Het REM-eiland (Reclame Exploitatie Maatschappij) staat te koop. De beheerder Rijkswaterstaat bevestigde vrijdag dat het stalen eiland voor de kust van Noordwijk in de verkoop gaat. Anderhalf jaar geleden maakte de directie Noordzee van Rijkswaterstaat al duidelijk dat het meetpunt voor onder meer golfslag overbodig was geworden. In eerste instantie zou het Meetpunt Noordwijk gesloopt worden. "Mocht de verkoop deze zomer niet doorgaan, dan wordt het alsnog ontmanteld", zei een woordvoerder van Rijkswaterstaat. De toekomstige kopers moeten aan een aantal voorwaarden voldoen. "Een vuilverbrander zal er bijvoorbeeld niet komen." Volgens de woordvoerder van Rijkswaterstaat heeft onder meer de Stichting Noordzee interesse voor het eiland getoond. De Dienst der Domeinen van het Ministerie van Financiën zal, zoals gebruikelijk bij rijksbezittingen, de verkoop op zich nemen. Hoeveel het eiland moet kosten, hangt af van de koper met het beste plan en bod voor het meetpunt. De jaarlijkse lasten voor het oude en versleten platform bedragen tussen de 500.000 en 700.000 euro. Het gevaarte van twaalf bij 24 meter, met twee dekken en een helihaven, ligt sinds 1964 negen kilometer uit de kust voor de badplaats. Enkele topmannen uit het bedrijfsleven begonnen er toen onder leiding van scheepsbouwer C.Verolme de Reclame Exploitatie Maatschappij als commerciële reactie op het toenmalige omroepbestel.

REM

Naar het REM-eiland met de „Cornelius”

studiotochten

U kunt vanaf het Noordwijkse strand niet alleen maar het REM-eiland zien liggen, nee, u kunt er ook naar toe. In samenwerking met de N.V. Noordwijkse Zeetour organiseert de REM tochten naar zijn studio's, met de luxeuze salonboot „Cornelius”.

Vertrek elk morgen vanuit de Katwijkse haven. De „Cornelius” ligt dan voor u klaar aan de Zeetour-steiger. Op het REM-eiland wordt u aan boord gehesen door een kraan, in de z.g. „broek” (veel hilariteit en absoluut risicoloos!).

Na een bezoek aan de studio's wacht u een lunch (aangeboden door een onzer adverteerders) en een keuze uit diverse frisdranken (idem).

Aan boord van de „Cornelius” treden voor u op bekende televisiesterren. Tevens wordt aan boord een quiz gehouden met vele geldprijzen.

(Omdat de REM pas begint zijn deze unieke tochten geheel kosteloos. De kosten van en naar Noordwijk zijn echter wel voor eigen rekening).

Brandend Maagzuur?

Ontzettend wat heb ik eraan geleden...
Elke avond voor mijn tv-toestel, met al die
ongein en al die documentaires en die
z.g. harde interviews... het stond
me tot hier!

Toen ontdekte ik Remmies

Ja, Remmies geven direct baat tegen alles
wat „Hilversum” verzuurd heeft...
Met Remmies bij de hand geen angst
meer voor tv kijken.

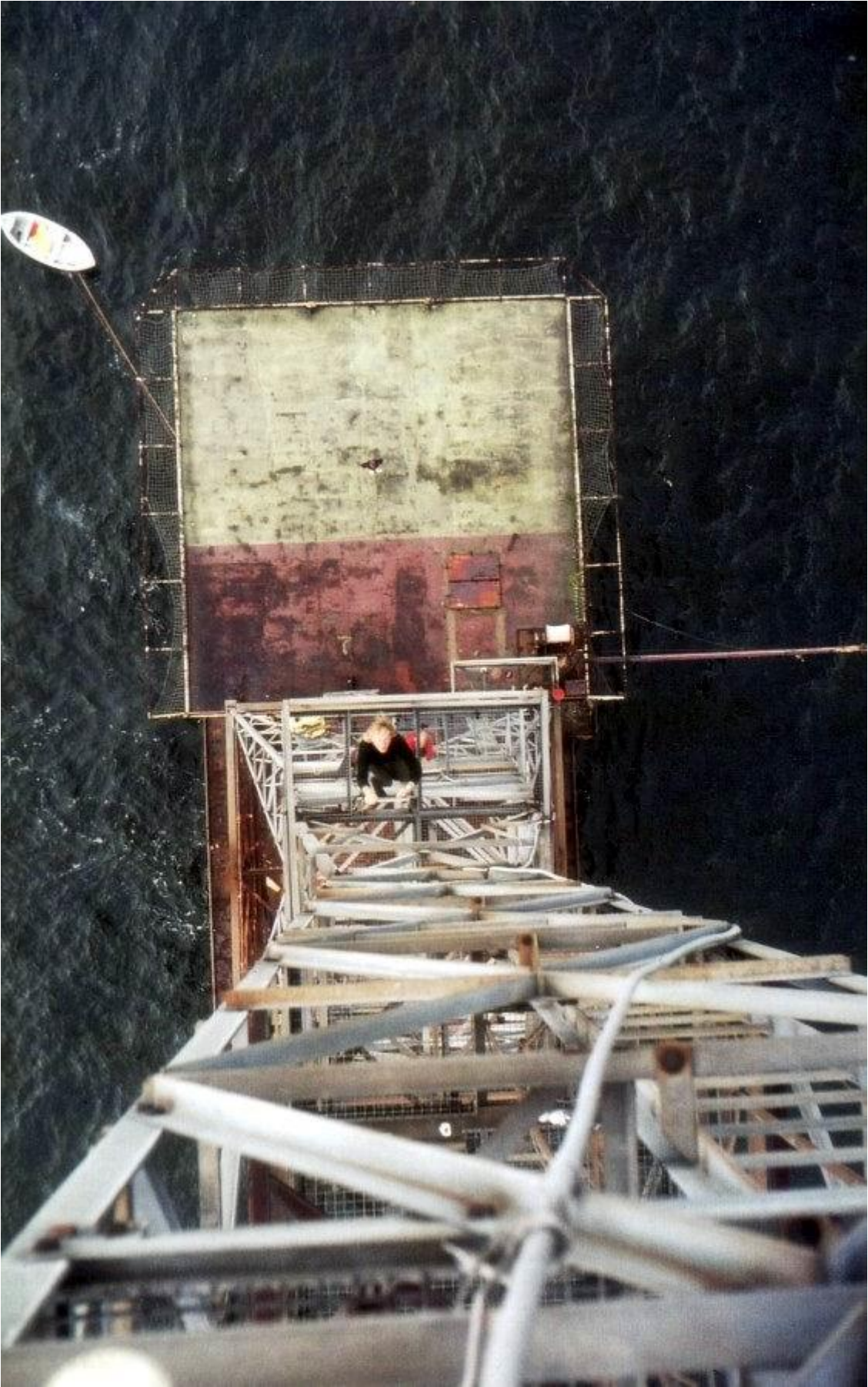
Remmies

Remmies helpen direct

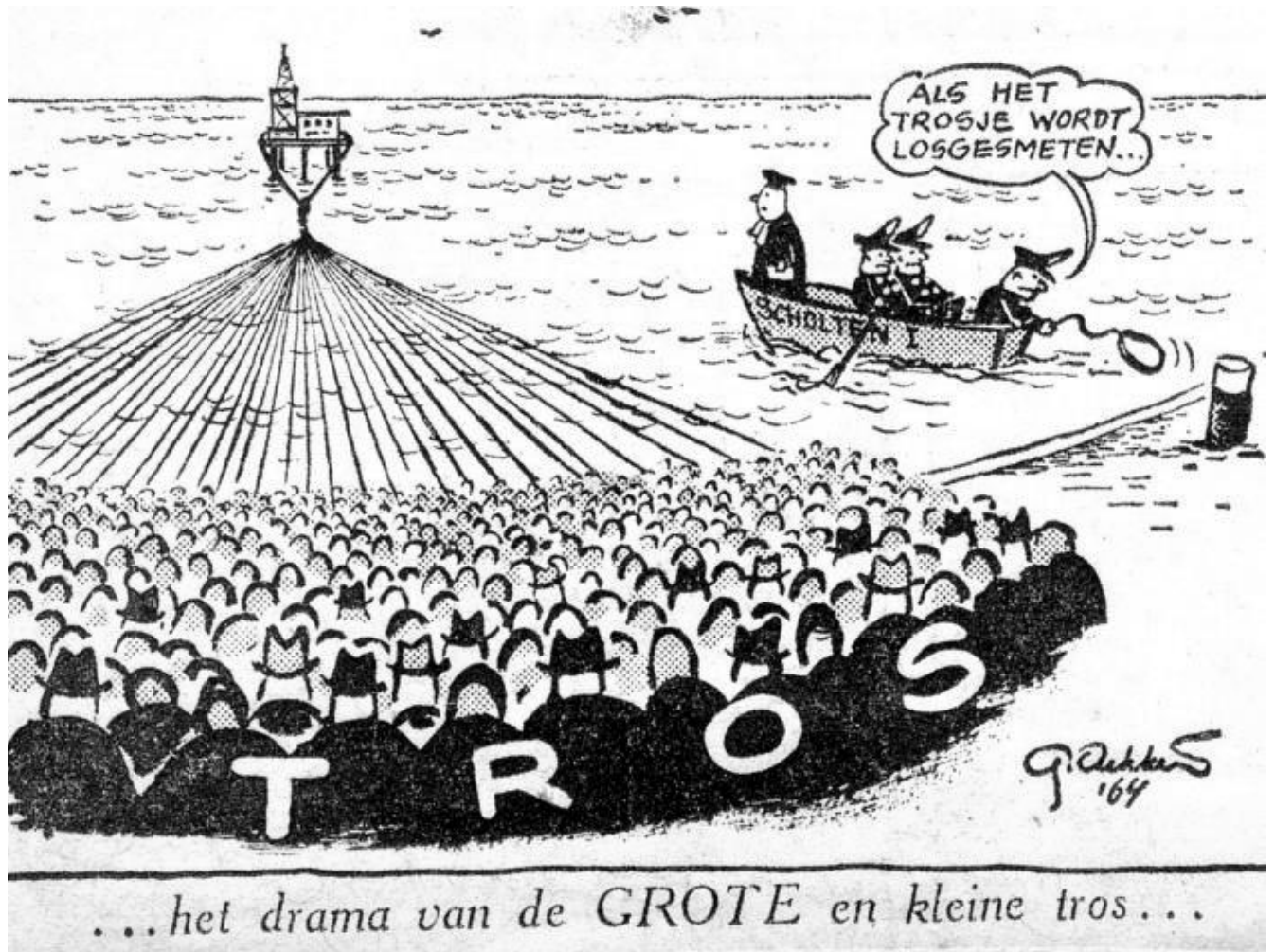
Advertentie in tijdschriften

In juli 2006 kreeg ik, via Rob Olthof van de Stichting Media Communicatie uit Amsterdam, een aantal foto's toegestuurd van Jaap van Duijn. Jaap is lezer van het Hans Knot International Radio Report, dat maandelijks via internet wereldwijd verschijnt. Het betrof vier foto's ooit gemaakt vanuit de mast van het REM eiland. Uiteraard leek het me leuk om deze foto's destijds te plaatsen op MediaPages. Maar er ontbrak iets aan de foto's. Dus vroeg ik aan Jaap om zijn herinneringen erbij op te schrijven. Hier volgt zijn relaas: 'Tussen 1969 en 1973 brachten wij zomers, met tussenpozen, een bezoek aan het REM eiland. Soms ging ik er zeilend met mijn catamaran heen, dan weer met een visbootje. Dat ging dus beslist niet met toestemming. Ik zou ook niet geweten hebben aan wie we toestemming moesten vragen. De betreffende foto's heb ik in augustus 1972 vanuit de nok van de toren van het REM eiland gemaakt. Wat ik me er nog van herinner is dat het geweldige uitzicht, dat je daar op zo'n honderd meter hoogte had. Wat me ook altijd is bijgebleven is, dat als je het REM platform op een paar honderd meter genaderd was je altijd weer de dieselgeur rook. Afmeren deden we destijds aan een paal die klimtreden had. Boven moest je jezelf dan om de paal heen wurmen, om vervolgens op een stel balken te kunnen komen. En vervolgens dan kruipend, vlak onder de opbouw, naar een luik, dat uitkwam in de machinekamer. Het was er toen op het REM eiland echt al een enorme ravage. En wij waren dus zeker niet de eersten die er een bezoek brachten. Verder lagen er ontzettend veel dode vogels aan dek van het platform. In die jaren heb ik daar meerdere rollen met dia's vol geschoten. Vaak kookten we, op een meegenomen gasbrander, een maaltijd, die we dan heerlijk op het helikopterdek, onder het genot van een glaasje gevuld met alcohol, nuttigden. Wat een geweldige tijd was dat. We voelden ons vrij met een soort van zeerover gevoel.'

Illegaal klimmen in zendmast

In de zomer van 1973 zijn wij met heel veel boten naar Scheveningen gevaren en hebben toen een bezoek gebracht aan de Norderney. De tocht was georganiseerd door Katwijkse zeilvereniging Skuytevaart. We mochten die dag aan boord van het zendschip komen. Lex Harding stond toen aan de railing en met een megafoon aan de mond het zeilverkeer in goede banen te leiden. Op een gegeven moment lagen er zeker 20 boten aangemeerd in de buurt van de Norderney. We mochten ook een kijkje nemen in de studio en kregen we wat te eten. Bij ons vertrek waren er stickers met de tekst 'Veronica blijft als u dat wilt'. Ik heb van die dag nog een 8 mm film bewaard. Op de terugreis voeren we langs de MEBO II van Radio Noordzee en de MV Mi Amigo van Radio Caroline. Daar mochten we niet aan boord komen. Vroeger was er bij de zeilvereniging een lid, Maarten Gips geheten. Die is ooit kapitein geweest op één van de Caroline schepen, en heeft aan boord, geloof ik, ooit nog een huwelijk voltrokken. Bij mijn weten is Maarten later kapitein geworden op een coaster en woont nu in Duitsland. Ik zou overigens niet weten waar. Het is geen bekende van mij.

Eén van de honderden cartoons inzake REM eiland

Toen in 1974 het REM platform in handen kwam van Rijkswaterstaat en Meetpost Noordwijk werd en de toren werd afgebroken, was voor mij het karakteristieke van het REM eiland verdwenen. De REM was de REM niet meer. Toch doen we als de wind bezeild is, ieder jaar toch nog wel een paar keer een rondje REM eiland. Even vanaf het Noordwijker strand (daar ligt mijn boot) recht de zee in en bij het REM eiland aangekomen de schoten los, even kijken en met weemoed terugdenken aan die, voor ons, geweldige tijd tussen 1969 en 1973.'

Maar er waren meer boottochten, waaronder één voor de pers: 'woensdag 8 juni 2006 heeft Rijkswaterstaat de gelegenheid gegeven mee te varen naar het REM eiland om voor de laatste keer een bezoek aan en op het platform te brengen. Rob Olthof ging voor de eerste en tevens laatste maal mee. 'Wat alle zeezenderfans al jaren zagen aankomen zal dit jaar helaas werkelijkheid worden: het REM eiland wordt deze zomer afgebroken. Het eiland van 'ferme jongens, stoere knapen' valt binnenkort onder de slopershamer.

Rijkswaterstaat gaf woensdag 8 juni mensen van de pers en 2 meter zendenthousiasten de gelegenheid om nog een keer het eiland te bezoeken. Voor mij was het de eerste keer. We gaan terug naar 1964. Op een mooie zaterdagmorgen hoorde ik tegen tien een draaggolf op de 214 meter middengolf en om tien uur begon men met de woorden: "Dit is de stem van het REM eiland, dit is Radio Noordzee, uw Radio Noordzee". Daarna volgden gedurende twee uur diverse soorten muziek. Om twaalf uur sloot men het programma af en ging de zender uit de ether. Diezelfde middag kwam men om vier uur weer terug in de ether.

In augustus 1964 was ik bij mijn neef in Zuid Holland en toen ik uit de bus stapte zag ik een enorme hoeveelheid mensen staan bij een etalage van een radiohandelaar. Het testbeeld van RTV Noordzee was op dat moment in beeld. Ongelooflijk, ik haastte me naar mijn oom die meteen de televisie aanzette. 's Avonds gingen we naar het strand in Noordwijk en via de sterke marine kijker van mijn oom zagen we dat de helikopters af en aan vlogen. Een paar dagen later kocht ik voor mijn grootmoeder een REM antenne, dat wil zeggen: je stond eerst in een meterslange rij op de Ceintuurbaan voor de ingang van de winkel. Een paar dagen later was het genieten van programma's als: 'Danger Man', 'Mr.Ed, het sprekende paard', 'The Saint' en 'De Onzichtbare Man'. Zoals we allemaal wel weten duurde het feest niet lang: op 17 december 1964 meende de Nederlandse overheid een eind te moeten maken aan de uitzendingen.

voor *alle*
programma's,
óók
TV-NOORDZEE

topprogrammablad

TELE **VIZIER**

Rijkswaterstaat wil van het REM eiland af en tijdens de bootreis had ik de gelegenheid een aantal ambtenaren van Rijkswaterstaat te spreken. Het eiland zal in juli, de weersomstandigheden moeten dan wel goed zijn, afgebroken worden. Dat gaat als volgt: het plateau wordt losgezaagd van de poten en gaat dan, met behulp van een kraan, naar Vlissingen vervoerd worden. Vervolgens worden de poten er afgezaagd tot aan de zeebodem. Na een reis met een duur van ongeveer 1 ½ uur kwamen we op het eiland aan. Via de gladde trappetjes kwamen we aan boord. Eigenlijk niets bijzonders: een kamer met apparatuur van Rijkswaterstaat, wat computers, een kamer met biljart en een keuken en cabines voor het boordpersoneel. Niets herinnerde me meer aan het roemruchte jaar 1964 toen Nederland zijn eerste commerciële televisie kreeg. Wat zijn wij toch een stelletje cultuurbarbaren. Een dergelijk eiland breek je toch niet af? Desnoods laat je Ruud Poeze er met zijn 40 watt zendertjes freaken. Alweer een stuk historie naar de verdommenis!

De laatste tocht naar het eiland

Omdat het eiland in slechte staat verkeerde, en wetgeving ter plaatse geen ongebruikte bouwwerken toestaat, is in september 2006 met de sloop begonnen. Objecten, installaties of werken zoals een meetplatform of booreiland, zichtbaar vanaf de kust, zijn alleen binnen de 12-mijlszone toegestaan als het object van zwaarwegend maatschappelijk belang is en niet elders kan worden neergezet.

In de vroege ochtenduren van zaterdag 23 september 2006 werd gestart met de sloop van het REM eiland dat werd uitgevoerd door een Nederlands-Belgische combinatie van bedrijven. Bij de sloop werd het gebouw van de stallage gebrand en omstreeks 18.00 uur met behulp van een drijvende kraan op een ponton geplaatst. De volgende zondag is de bovenbouw van de REM naar Vlissingen afgevoerd. De daarop volgende week hebben duikers de draagconstructie op 6 meter onder zeeniveau afgezaagd. Op land werd alles verder ontmanteld. Naar verwachting waren de werkzaamheden op zee woensdag 27 september afgerond. Daarna ging het platform op transport naar Vlissingen Oost waar het REM eiland zondagmiddag 24 september rond 12 uur aan kwam.

Op 29 september 2006 was het platform in Zeeland: Jan Parent op MediaPages destijds: 'Het bovendeel van het legendarische REM eiland ligt nu op een ponton aan de kade bij Hoondert in Vlissingen Oost. Inmiddels is ook het onderstel gearriveerd. De holle poten van het REM-eiland zijn voor de kust van Noordwijk op zes meter onder de zeebodem losgesneden. Dat snijden gebeurde van binnenuit met de hulp van een snijrobot. De klus verliep sneller dan verwacht en vandaar dat het onderstel maandag al kon worden gelicht en de volgende dag werd koers gezet naar Vlissingen waar het transport dinsdagavond 26 september aankwam.

Het platform blijkt in zeer goede staat te zijn. Dat geldt ook voor het 30 meter hoge onderstel (jacket) dat er na 42 jaar, afgezien van een laag aangroei, zeer goed uitziet. Van roest is er nauwelijks sprake. Uit de degelijke constructie blijkt dat destijds bij de bouw op de werf van Verolme in het Ierse Cork geen halve maatregelen zijn genomen. Voorlopig blijft het REM-eiland in de haven van Vlissingen-Oost liggen. Vraag is of het de definitieve eindbestemming zal zijn. Hoondert heeft geen haast met de sloop. Men houdt nog rekening met eventuele gegadigden die het platform willen kopen en een nieuwe bestemming willen geven.”

Het was vervolgens weer lange tijd stil totdat op 7 juni 2008 het volgende bericht in verschillende kranten verscheen: Het REM eiland, ooit een platform in de Noordzee waarop de commerciële zender Radio / TV Noordzee in 1964 uitzendingen verzorgde, verhuist naar Amsterdam. De projectontwikkelaar 'De Principaal' heeft het platform gekocht en wil het verbouwen tot een groot restaurant in 't IJ in Amsterdam. Dat heeft Jeroen Rademaker, projectleider namens De Principaal, bekend gemaakt. Het REM eiland wordt over ruim een maand naar Amsterdam gesleept, over een jaar zal de verbouwing tot restaurant klaar moeten zijn.

Een paar dagen later viel het volgende persbericht in mijn email box: 'In de zomer van 2009 zal het REM-eiland, bekend van de eerste commerciële televisie-uitzendingen vanaf de Noordzee, een nieuw leven ingeblazen worden als restaurant. Faktor Civil Engineering kreeg de opdracht het eiland te voorzien van een nieuwe ondersteuning. Terwijl men bij Faktor werkt aan de tekeningen en berekeningen voor de nieuwe ondersteuning, wordt het 'jacket', van het eiland momenteel in de haven van Vlissingen-Oost gestript. Het gebouw zal tevens worden voorzien van een extra verdieping. In juli 2009 zal het eiland in het IJ in Amsterdam geplaatst worden om daar dienst te doen als restaurant en vergaderruimte. In 2006 werd het gebouw van het onderstel losgebrand en werd het op een ponton naar Vlissingen-Oost versleept. Vervolgens werd het dertig meter hoge onderstel opgetild door een drijvend bok en eveneens naar de Vlissingse haven gesleept. Op 4 juni 2008 werd bekend gemaakt dat het REM-eiland was opgekocht door een projectontwikkelaar.'

Het team van TV Noordzee

Begin november 2008 kreeg ik een verzoek tot advisering vanuit De Hoge School Amsterdam, waar vervolgens allereerst op 21 november 2008 het volgende persbericht uit ontstond: 'Er komt daadwerkelijk schot in de plannen het voormalige REM eiland een definitieve plek te geven. Nadat in 2006 het eiland van de internationale wateren is gehaald, dachten velen dat de sloop in Vlissingen zou volgen. In werkelijkheid is het voormalige platform in Vlissingen opgeslagen, in afwachting van verdere plannen. Zoals bekend, is het platform inmiddels verkocht. De nieuwe eigenaar is de Amsterdamse woningstichting 'De Key'. Deze

onderneming houdt zich ondermeer in Amsterdam West bezig met een deels renoveren van historische gebouwen en deels plaatsen van nieuwbouw, waardoor dit stadsdeel de komende jaren erg snel zal gaangroeien. Het platform van het voormalige REM eiland bestaat in de toekomst uit drie verdiepingen. Twee ervan zijn al voorbestemd tot inrichting als horecaonderneming. Een visrestaurant zal er ondermeer haar onderkomen krijgen op het platform. Voor de eerste verdieping is er in de toekomst een andere bestemming. Voor de plannen tot inrichting van de eerste verdieping is 'De Key' in zee gegaan met de Hoge School Amsterdam, waar studenten van de afdeling Minor Management van Creativiteit en Innovatie gevraagd zijn verschillende concepten te bedenken voor de inrichting en het gebruik van de eerste verdieping. Gezien de historische lading, die het voormalige REM eiland met zich meedraagt, is bij een van de concepten het idee naar voren gekomen, gedurende een of twee jaar, deze verdieping een museumfunctie te gaan geven. Hiervoor is een groep studenten met een aantal mensen in contact getreden om over de invulling van dit idee te gaan praten en te zien hoe het een en ander in de toekomst eventueel gerealiseerd kan worden. Er is meer dan voldoende materiaal aanwezig. Dit is zowel in beeld als geluid als tastbaar voor handen op diverse plekken in ons land. Begin december 2008 volgde een gesprek in Groningen met een aantal studenten, onder aanvoering van Chantal Klaver. Dit resulteerde in een verdere ideeontwikkeling, waarbij een aantal voorstellen door de studenten in een lijvig rapport werden voorgelegd. Ook door Rob Olthof van de Stichting Media Communicatie uit Amsterdam is aan de ideevorming meegedaan.

Een laatste blik op de apparatuur van RTV Noordzee?

Begin maart 2008 kreeg ik, via Hilly Engels van de Woonstichting de Key uit Amsterdam, het bericht dat een aantal van de in het rapport voorgestelde plannen in principe gerealiseerd kunnen worden en men graag voor verdere besprekingen om de tafel wil gaan zitten. De toekomst zal uitwijzen welke van de plannen daadwerkelijk financieel haalbaar zijn en zullen worden gerealiseerd.

Bronvermelding:

Archief Freewave Media Magazine

Leidsch Dagblad oktober 1996

MediaPages.nl

Revue der Reclame februari 1965

Soundscapes, on line Journal for Media and Music Culture

Telegraaf Jaargang 1964 en 1965

Televizier Jaargang 1964 en 1965

Volkskrant Jaargang 1964 en 1965

Vrije Volk Jaargang 1964 en 1965

Van Rem naar TROS, Hans Knot, Groningen, Eigen uitgave, 1985

Washington Post 18 december 1964

Foto's en illustratiemateriaal:

Archief Freewave Media Magazine

Archief Hans Knot

Archief OEM

Jaap van Duijn

Jan Parent

Martin van der Ven

Rob Olthof

Theo Tromp

Ton van Draanen

HANS KNOT 2009